

Πρεσβεία της Ελλάδος στις Βρυξέλλες
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ 2021

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ : ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΘΩΜΑΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ Α΄

Βρυξέλλες, Νοέμβριος, 2021

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	4
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας.....	4
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία.....	4
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς	5
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	23
B.1 Θεσμικό πλαίσιο	23
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών.....	23
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας	26
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων	27
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)	27
B.1.5 Τιμολόγηση.....	28
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών.....	29
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων.....	29
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας	30
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς	30
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Βελγίου.....	33
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς	35
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας.....	35
B.2.3 Δίκτυα Διανομής.....	37
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	38
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες.....	38
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα	38
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία.....	39
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	41
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας	41

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων.....	41
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων	43
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι	44
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο.....	45
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ).....	45
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	46
Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων.....	46
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων.....	52
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές.....	52
Ε. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	54
ΣΤ.1 Κλάδος 1: Νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τρόφιμα και ποτά	54
ΣΤ.2 Κλάδος 2 : Φυτικά καλλυντικά	55
ΣΤ.3 Κλάδος 3 : Αγορά εξοχικής κατοικίας	56
ΣΤ.4 Κλάδος 4 : Ενέργεια/Ανανεώσιμες μορφές ενέργειας.....	57
ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	59

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Το Βέλγιο βρίσκεται στην καρδιά της Δυτικής Ευρώπης, η θέση της χώρας αποτελεί αναμφισβήτητα βασική πτυχή της οικονομίας της καθώς και η πρωτεύουσα του Βελγίου, Βρυξέλλες, φιλοξενούν μεγάλο αριθμό ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών. Το Βέλγιο είναι μία από τις έξι ιδρυτικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Βέλγιο είναι ομοσπονδιακή βασιλευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία, με αρχηγό του κράτους τον Βασιλιά Φίλιππο. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα: τη Βουλή των Αντιπροσώπων (150 μέλη) και τη Γερουσία (60 μέλη).

Οι τρεις διοικητικές περιφέρειες (Βαλονία, Φλάνδρα, Βρυξέλλες) και οι γλωσσικές κοινότητες (γαλλόφωνη, φλαμανδόφωνη, γερμανόφωνη) μαζί με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση συγκροτούν επτά κέντρα αποφάσεων. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση αποφασίζει για θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, δημόσιων οικονομικών, δικαιοσύνης, κοινωνικής ασφάλισης και σημαντικό τμήμα των κλάδων δημόσιας υγείας και εσωτερικών υποθέσεων, ενώ στη δικαιοδοσία των τριών περιφερειών ανήκουν τα κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα, η επιστημονική έρευνα, η εκπαίδευση, η γεωργική πολιτική, το εξωτερικό εμπόριο και η αναπτυξιακή βοήθεια. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η τάση περαιτέρω αποκέντρωσης και αυτονομίας των τριών περιφερειών σε θέματα κυρίως προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης, που οφείλεται κυρίως στις οικονομικές ανισότητες μεταξύ των περιοχών αυτών και προωθείται έντονα από την περιοχή της Φλάνδρας.

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Το Βέλγιο έχει έκταση 30.528 τετρ. χλμ. από τα οποία 13.521 τετρ. χλμ. ανήκουν στην περιοχή της Φλάνδρας, 16.845 τετρ. χλμ. στην περιοχή της Βαλλονίας και 162 τετρ. χλμ. στην περιοχή των Βρυξέλλες. Με πληθυσμιακή πυκνότητα 363 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (στοιχεία 2018) είναι, μία από τις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες της Ε.Ε. Η πρωτεύουσα Βρυξέλλες έχει πληθυσμό 1,2 εκατ. κατοίκους, ενώ άλλες σημαντικές πόλεις είναι η Αμβέρσα (περίπου 1 εκατ. κατοίκους), η Λιέγη και η Γάνδη.

Διοικητικά διαιρείται σε τρεις γεωγραφικές και διοικητικές περιοχές: τη περιοχή της Φλάνδρας, τη Βαλλονία και τις Βρυξέλλες, οι οποίες υποδιαιρούνται σε δέκα συνολικά επαρχίες που συγκεντρώνουν 589 κοινότητες: 262 η Βαλλονία, 308 η Φλάνδρα και 19 οι Βρυξέλλες.

Ο Πληθυσμός του Βελγίου είναι 11.099.554 κάτοικοι (στοιχεία 2020) και κατανέμεται στις τρεις περιοχές ως εξής:

- Περιοχή της Φλάνδρας (6,3 εκατ. κάτοικοι),
- Περιοχή της Βαλλονίας (3,6 εκατ. κάτοικοι), και
- Περιοχή των Βρυξελλών (1,2 εκατ. κάτοικοι).

Οι τρεις περιοχές εκτός από διοικητικές περιφέρειες αποτελούν και τρεις γλωσσικές κοινότητες: τη γαλλόφωνη, τη φλαμανδόφωνη, και μικρό αριθμό από γερμανόφωνους στα σύνορα με την Γερμανία. Βέβαια οι διαφορές εντός της χώρας απεικονίζονται στο διαφορετικό κατά κεφαλήν εισόδημα των τριών διαφορετικών περιοχών. Η περιοχή της Βαλλονίας το 2017 (κατά κεφαλήν εισόδημα στο Βέλγιο € 38.700) είχε κατά κεφαλήν εισόδημα 28.000 ευρώ, αρκετά χαμηλότερο από το μέσο εισόδημα του Βελγίου και 84% του μέσου εισοδήματος της Ε.Ε, η περιοχή των Βρυξελλών 65.000 πολύ υψηλότερα από το κατά κεφαλήν της χώρας και 196% του μέσου Ευρωπαϊκού κατά κεφαλήν εισοδήματος και η περιοχή της Φλάνδρας 39.800 ευρώ που αντιστοιχεί στο 120% του μέσου Ευρωπαϊκού εισοδήματος.

A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Η βελγική οικονομία, χαρακτηρίζεται από αυξημένη συμβολή στην διαμόρφωση του ΑΕΠ του τομέα των υπηρεσιών. Το μερίδιο των υπηρεσιών στη συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία αντιπροσωπεύει περίπου το 57% το 2019 (συμπεριλαμβανομένου του χονδρικού και του λιανικού εμπορίου), του οποίου το μερίδιο ανέρχεται σε περίπου 15% του ΑΕΠ. Η συμμετοχή της βιομηχανίας (συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας) αποτελεί το 5,6% και περιλαμβάνει και τις κατασκευές. Το υπόλοιπο κατανέμεται μεταξύ μη εμπορικών υπηρεσιών (πχ υγειονομική περίθαλψη) και της γεωργίας.

Οι ισχυροί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία (18% της συνολικής βιομηχανικής προστιθέμενης αξίας), η βιομηχανία τροφίμων (15%), η βιομηχανία βασικών μετάλλων και μεταποιημένων μεταλλικών προϊόντων (12%) και η φαρμακοβιομηχανία (11%).

Οι βιομηχανίες χημικών και τροφίμων είναι οι σημαντικότεροι τομείς της βιομηχανικής δραστηριότητας στο Βέλγιο. Η φαρμακευτική βιομηχανία είναι ο πιο δυναμικός τομέας στο Βέλγιο. Αυξήθηκε κατά 88% από το 2008 έως το 2019.

Αν και οι Βέλγοι αποτελούν μόνο το 2,2% του πληθυσμού της ΕΕ, ο τομέας τροφίμων του Βελγίου παράγει το 4,2% του κύκλου εργασιών του τομέα στην Ευρώπη και το 3,5% της προστιθέμενης αξίας του. Ο τομέας τροφίμων του Βελγίου είναι ο μεγαλύτερος βιομηχανικός εργοδότης καθώς μετρά περίπου 4.500 εταιρίες και απασχολεί άμεσα πάνω από 88.000 εργαζομένους. Επιπλέον, ο κλάδος παράγει 137.000 έμμεσες θέσεις εργασίας σε σχετικούς κλάδους και υπηρεσίες υποστήριξης. Τέλος, χάρη σε ένα ευνοϊκό εμπορικό ισοζύγιο, ο τομέας τροφίμων και ποτών έχει θετική επίδραση στην οικονομία του Βελγίου. Με βάση μια παραγωγική ποικιλία βοοειδών (*Belgian Blue*) και σε εκτεταμένες χοιροτροφικές μονάδες στο βόρειο τμήμα

της χώρας, ο κλάδος επεξεργασίας κρέατος είναι αναμφίβολα σημαντικός για τον τομέα των τροφίμων. Επίσης σημαντικός για το εμπόριο τροφίμων είναι και ο τομέας επεξεργασίας λαχανικών. Η χώρα πραγματοποιεί το 40% των ευρωπαϊκών εξαγωγών και το 20% των παγκόσμιων εξαγωγών στο τομέα των κατεψυγμένων λαχανικών.

Από τον Μάρτιο 2020 και μετά, Ο αριθμός των λοιμώξεων αυξήθηκε επίσης στο Βέλγιο. Εισήχθησαν οι πρώτοι περιορισμοί στα μέσα Μαρτίου 2020. Σε συνδυασμό με την ύφεση που είναι ήδη εμφανής στο διεθνές εμπόριο, που οδήγησε σε μείωση του ΑΕΠ. Οι περιορισμοί υγείας παρέμειναν σε ισχύ μέχρι στα μέσα Μαΐου του 2021 στην συνέχεια απελευθερώθηκαν σταδιακά. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, το η οικονομία ήταν σε ελεύθερη πτώση. Η οικονομική δραστηριότητα μειώθηκε τουλάχιστον κατά 15% κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Ο αντίκτυπος ήταν πιο δύσκολος στις υπηρεσίες τομείς, όπου το επιχειρηματικό μοντέλο επικεντρώνεται στην κοινωνική επαφή, όπως ξενοδοχεία και εστιατόρια, τα επαγγέλματα επαφής, τη διοργάνωση εκδηλώσεων και τον πολιτιστικό τομέα, αλλά και σε μη απαραίτητα το λιανικό εμπόριο και στον τομέα των ταξιδιών και των αερομεταφορών, οι τομείς που αντιμετωπίζουν τους αυστηρότερους περιορισμούς.

Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

	2016	2017	2018	2019	2020
Ονομαστικό ΑΕΠ	416.085	423.282	443.000	448.800	420.220
Μεταβολή ΑΕΠ	+1,5%	+1,7%	+1,4%	+1,3%	-6.2%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	37.369	38.513	38.754	38.900	36.320
Ανεργία	7,9%	7,4%	6%	5,4%	5.7%
Πληθωρισμός(%)	1,8%	2,2	2,3%	1,3%	0.4%
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	2,9%	1%	-0,7	-1,6%	-10.1%
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	106,8	102,8	102	99,5%	115.1%

Πηγή : Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Το τρίτο τρίμηνο, η οικονομία επεκτάθηκε κατά 11,6%. Αν και η ανάκαμψη ήταν μόνο μερική, ήταν ακόμα ισχυρότερο από το αρχικά αναμενόμενο. Η ανάκαμψη ήταν εκπληκτικά έντονη, όχι μόνο μέσα Βέλγιο αλλά και σε πολλές άλλες χώρες.

Αυτή η ανθεκτικότητα ήταν επίσης εμφανής στο δεύτερο κύμα, το οποίο ήταν πιο σοβαρό στην υγεία όρους αλλά είχε πολύ μικρότερο αντίκτυπο στην οικονομία. Η εμπειρία του πρώτου κύματος ήταν διδακτικός. Αυτή τη φορά, τα σχολεία και τα νηπιαγωγεία παρέμειναν ανοιχτά, διευκολύνοντας τους γονείς συνεχίστε να εργάζεστε. Υπήρχε ευρύτερη προσφυγή στην εργασία από το σπίτι. Επιπλέον, το κοινωνικό οι εταίροι καθόρισαν πρωτόκολλα για να συνεχίσουν να εργάζονται με ασφάλεια εάν δεν ήταν δυνατή η απομακρυσμένη εργασία. Οι διαδικτυακές πωλήσεις και οι υπηρεσίες κλικ και συλλογής έγιναν ευρύτερες συμπεριλαμβανομένης της εγχώριας αγοράς, αντισταθμίζοντας ορισμένες από τις ζημίες που προκύπτουν από τη μείωση των φυσικών συναλλαγών. Ωστόσο, το τμήμα του στον τομέα των υπηρεσιών όπου η ψηφιακή κατανάλωση δεν αποτελεί επιλογή συνεχίστηκε υποφέρω. Τελικά, ήταν οι υπηρεσίες που ένωσαν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο. Αυτό είναι ένα χαρακτηριστικό για την κρίση, όπως συνήθως η δραστηριότητα στους τομείς των υπηρεσιών εμφανίζει ένα λιγότερο κυκλικό προφίλ. Το τέταρτο τρίμηνο, το ΑΕΠ σημείωσε άνοδο κατά 0,2%. Ωστόσο, ήταν ακόμη περίπου 5% κάτω από το επίπεδο που επιτεύχθηκε στο τέλος του 2019. Χρόνος σε έτος, η οικονομική δραστηριότητα τελικά μειώθηκε κατά 6,2%.

Πληθωρισμός: Η μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης ήταν λίγο λιγότερο σοβαρή αλλά όχι λιγότερο εντυπωσιακή. Ιδιωτική κατανάλωση είναι γενικά η πιο σταθερή συνιστώσα δαπανών του ΑΕΠ. Ωστόσο, το 2020, ήταν κάτω κατά 8,6%. Αυτό δεν οφείλεται στη μεταβολή του διαθέσιμου εισοδήματος, το οποίο διατηρήθηκε καλά σε μακροοικονομικό επίπεδο. Η πτώση του πληθωρισμού από 1,2% το 2019 στο 0,4% το 2020 είχε επίσης θετική επίδραση στην αγοραστική δύναμη. Αυτό ήταν στην πραγματικότητα οφείλεται κυρίως στις χαμηλότερες τιμές του πετρελαίου, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζονται πλήρως αναπροσαρμογή εισοδήματος. Ο αντίκτυπος των χαμηλότερων τιμών του πετρελαίου στον πληθωρισμό ξεπέρασε το διαρκή αύξηση των τιμών των τροφίμων. Αντίθετα, τα μέτρα δημόσιας υγείας περιορίστηκαν ευκαιρίες καταναλωτών για δαπάνες. Επιπλέον, ακόμη και σε περιόδους που οι περιορισμοί μειώθηκαν, οι καταναλωτές παρέμειναν προσεκτικοί και αυτομάτως απέφυγαν τα καταστήματα. Τέλος, οι καταναλωτές συνέχισαν να ελέγχουν τις δαπάνες τους ως προφύλαξη. Έτσι, σχεδόν το 21% των Προσωρινές απολύσεις και το επίδομα γεφύρωσης για αυτοαπασχολούμενους οι εργαζόμενοι έγιναν οι κύριοι μηχανισμοί σταθεροποίησης. Οι επιχειρήσεις ήταν πολύ σε ανάγκη ρευστότητας και υπήρξε μια αύξηση κίνδυνος πτώχευσης. Η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε ακόμη και απότομα διαθέσιμο εισόδημα προστατεύθηκε καλά στο μακροοικονομικό επίπεδο. Έκθεση NBB 2020 | Έκθεση που υπέβαλε ο Διοικητής εξ ονόματος του Συμβουλίου της Περιφέρειας 9 Το διαθέσιμο εισόδημα κατανεμήθηκε στις αποταμιεύσεις το 2020,

έναντι 13% το 2019. Αυτή η απότομη άνοδος του ο λόγος αποταμίευσης είναι άτυπος και τελικά οι πρόσθετες εξοικονομήσεις άνω των 20 δισεκατομμυρίων ευρώ χρηματοδοτεί μια ισχυρή επέκταση της ιδιωτικής κατανάλωσης ή των επενδύσεων. Το 2020, αυτές οι επιπλέον εξοικονομήσεις οδήγησαν κυρίως σε σημαντική αύξηση των καταθέσεων των νοικοκυριών. Αυτό ενίσχυσε τους ισολογισμούς των νοικοκυριών παρόλο που, κατά την πρώτη φάση της κρίσης, υπέφεραν επίσης ως αποτέλεσμα της πτώσης τιμές μετοχών και μεριδίων επενδυτικών κεφαλαίων. Αυτός ο τελευταίος παράγοντας επηρέασε κυρίως τα πλουσιότερα νοικοκυριά. Μέχρι το τέλος του έτους, αυτές οι απώλειες είχαν αντισταθμιστεί σε μεγάλο βαθμό.

Ανεργία: Βραχυπρόθεσμα, ο αντίκτυπος της οικονομικής επιβράδυνσης στην αγορά εργασίας αντισταθμίστηκε σε μεγάλο βαθμό από μαζικά μέτρα στήριξης του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης του συστήματος προσωρινής ανεργίας και οικονομικής στήριξης για τους αυτοαπασχολούμενους. Η ανεργία αυξάνεται, αλλά η ζημία εξακολουθεί να είναι γενικά περιορισμένη σε σχέση με το μέγεθος της πτώσης στο ΑΕΠ.

Η κρίση του κοροναϊού προκάλεσε ήδη απώλεια θέσεων εργασίας το 2020. Η μετάβαση στο οικονομία του μέλλοντος θα συνεπάγεται περαιτέρω απώλειες θέσεων εργασίας, αλλά άλλες θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν αλλού. Είναι απολύτως ζωτικής σημασίας η ουσιαστική ανακατανομή των πόρων να πραγματοποιείται ομαλά και η αγορά εργασίας, προκειμένου να αποφευχθεί η πηγή της κρίσης του ιού κοροναϊού διαρθρωτικής ανεργίας. Αυτή η προσαρμοστικότητα στην αγορά εργασίας θα ενισχυθεί επίσης κοινωνική συνοχή. Υπάρχουν πολλά που διακυβεύονται επειδή οι τομείς που πλήττονται περισσότερο είναι πολύ εργατικοί δραστηριότητες στις οποίες πολλοί εργαζόμενοι έχουν ήδη ένα αρκετά ευάλωτο προφίλ. Η κρίση μείωσε επίσης την αύξηση του εργατικού δυναμικού το 2020, ενώ αυτό επηρεάζεται γενικά από κυκλικές διακυμάνσεις. Αυτό θα μπορούσε να είναι ένα προσωρινό φαινόμενο λόγω των περιορισμών υγείας επιβληθεί, φόβοι μόλυνσης ή ξαφνική διακοπή της ζήτησης εργασίας, αποθαρρύνοντας τους ανθρώπους από την αναζήτηση εργασίας. Ωστόσο, η μόνιμη αποχώρηση από την αγορά εργασίας πρέπει να είναι προλαμβάνεται. Το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης στο Βέλγιο οφείλεται ήδη κυρίως στο χαμηλό ποσοστό συμμετοχής. Είναι επομένως ζωτικής σημασίας να διατηρηθεί άτομα στο εργατικό δυναμικό ή, ακόμα καλύτερα, να υποστηρίξουν την εισοδό τους στο αγορά εργασίας, ειδικά καθώς η προσφορά εργασίας θα μειωθεί περαιτέρω στο μέλλον ως αποτέλεσμα της γήρανσης του πληθυσμού. Κατά συνέπεια, είναι ακατάλληλο να επανέλθουμε σε προηγούμενες ρυθμίσεις που ενθάρρυναν τους εργαζόμενους να πλησιάσουν το τέλος της καριέρας τους για να εγκαταλείψουν την αγορά εργασίας λαμβάνοντας πρόωρη συνταξιοδότηση. Μετασχηματισμός πρέπει να φέρει κοινωνικά αποδεκτές λύσεις και επίσης να στοχεύει στην αύξηση της απασχολησιμότητας του εργαζομένων, μέσω αλληλεπίδρασης με τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης.

Επιπλέον, Η διατήρηση της προσφοράς εργασίας ήταν απολύτως απαραίτητη εάν ο στόχος της απασχόλησης 80% πρέπει να πληρούνται. Η τρέχουσα πολιτική υποστήριξης στοχεύει να διασφαλίσει ότι η κρίση του ιού κοροναϊού δεν θα παραμείνει μόνιμη ουλές στην αγορά εργασίας. Το πρόγραμμα προσωρινής απόλυσης COVID-19 είναι ιδιαίτερα κατάλληλο εργαλείο για το σκοπό αυτό, καθιστώντας δυνατή την αντοχή στο προσωρινό σοκ διατηρώντας παράλληλα το εγγενές προστιθέμενη αξία των υφιστάμενων εργασιακών σχέσεων. Και οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι έχουν συχνά επενδύουν στην απόκτηση ανθρώπινου κεφαλαίου ειδικά για την επιχείρηση.

Δημόσιο χρέος. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Τράπεζας, εάν η πολιτική παραμένει αμετάβλητη, αυτό σημαίνει ότι η Το δημοσιονομικό έλλειμμα θα μειωθεί μόνο σε περιορισμένο βαθμό τα επόμενα χρόνια, από το 10,1% του ΑΕΠ το 2020 σε 5,9% το 2023. Εκτός από την εξαφάνιση των προσωρινών μέτρων κρίσης, αυτό είναι η αναζωογόνηση της οικονομικής δραστηριότητας που αντιπροσωπεύει αυτή τη μέτρια μείωση του ελλείμματος. Οτι θα αποκαταστήσει τη φορολογική βάση μετά τον σοβαρό αντίκτυπο του 2020, αν και όχι εντελώς επειδή η κρίση είναι πιθανό να έχει προκαλέσει οριστική απώλεια εισοδήματος. Είναι λοιπόν ακόμη περισσότερο σημαντικό να καταβάλουμε αποφασιστική προσπάθεια στην αναζωογόνηση της οικονομίας προκειμένου να περιορίσουμε αυτήν την απώλεια, και αυτό θα έχει θετικό αντίκτυπο στον προϋπολογισμό. Οι πρωτογενείς δαπάνες αναμένεται να φτάσουν 55% του ΑΕΠ έως το 2023, ή περίπου 5 ποσοστιαίες μονάδες περισσότερο από ό, τι πριν από την κρίση του ιού κοροναϊού. Ωστόσο, μόνο η μισή εκατοστιαία μονάδα αυτής της αύξησης θα προκύψει από υψηλότερο κοινό επενδύσεις για την υποστήριξη της ανάπτυξης.

Χρηματοπιστωτικός τομέας: Ο σοβαρός αντίκτυπος της κρίσης στη δραστηριότητα και τον πληθωρισμό τη ζώνης του ευρώ δημιούργησε μια ισχυρή αντίδραση νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με αποτέλεσμα να ληφθεί ένα ευρύ φάσμα μέτρων όπως: αγορές περιουσιακών στοιχείων σε μεγαλύτερα ποσά και ευέλικτα σε βάθος χρόνου, στοχευμένος δανεισμός σε τράπεζες με πολύ χαμηλό επιτόκιο, ανταλλαγή και επαναφορά πιστωτικών γραμμών για την διευκόλυνση της έκδοσης χρέους με ταυτόχρονη διασφάλιση μηχανισμού μετάδοσης και αποφυγή κατακερματισμού σε χώρες της ΕΕ και ομαλή πρόσβαση σε πιστώσεις για εταιρείες και νοικοκυριά που εξαρτώνται από τράπεζες.

Οι τράπεζες διατήρησαν σε γενικές γραμμές το επίπεδο δανεισμού σε εγχώριους πελάτες τους πρώτους μήνες της κρίσης. Οι δείκτες φερεγγυότητας και ρευστότητας παρέμειναν ισχυροί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, παρέχοντας μεγάλα αποθέματα για την αντιμετώπιση των πιθανών ζημιών στο μέλλον. Ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων Tier 1 ανήλθε στο 15,9% τον Ιούνιο του 2020, από 15,6% στο τέλος

του 2019. Η επιδείνωση της ποιότητας των πιστώσεων στον ιδιωτικό τομέα δεν εμφανίζεται ακόμη στην αναλογία των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η οποία παρέμεινε σταθερή το πρώτο εξάμηνο του έτους (στο 2,1% κατά μέσο όρο για εγχώρια και ξένα δάνεια). Τα μέτρα δημοσιονομικής στήριξης του εισοδήματος και η διαχείριση των τραπεζών σχετικά με την αποπληρωμή χρέους από νοικοκυριά και εταιρείες βοήθησαν αναμφίβολα να διατηρήσουν τα πραγματικά επίπεδα αθέτησης χαμηλά, αλλά πιθανώς μόνο προσωρινά. Συνολικά, οι τράπεζες φαίνεται ότι προετοιμάζονται για σημαντική αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Για να διασφαλιστεί ότι οι τράπεζες θα παραμείνουν σε θέση να διατηρήσουν τη λειτουργία χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, οι αρχές έχουν λάβει μια σειρά μέτρων. Σε μικρο-προληπτικό επίπεδο, επιτρέπεται στις τράπεζες να χρησιμοποιούν μέρος των αποθεμάτων ασφαλείας και ρευστότητας που δημιουργήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια. Σε μακρο-προληπτικό επίπεδο, η National Bank of Belgium ενεργοποίησε το αντικυκλικό buffer (CCyB), δημιουργώντας επιπλέον χώρο για τις τράπεζες να ανταποκριθούν στη ζήτηση πιστώσεων.

Οι εποπτικές αρχές και οι εποπτικές αρχές παραχώρησαν στις τράπεζες πρόσθετο περιθώριο για χρησιμοποιώντας τα διαθέσιμα αποθέματα κεφαλαίου και ρευστότητας για να βοηθήσουν στη μετάδοση του νομισματικού και μέτρα δημοσιονομικής στήριξης προς τον μη χρηματοπιστωτικό ιδιωτικό τομέα, προσέχοντας όχι θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Οι μικροπροληπτικές εποπτικές αρχές των βελγικών τραπεζών - ο SSM για σημαντικά ιδρύματα και η Τράπεζα για λιγότερο σημαντικά ιδρύματα - απελευθέρωσε κεφάλαιο συνολικού ύψους περίπου 4 δισεκατομμυρίων ευρώ. Τα μακροπροληπτικά αντικυκλικά κεφαλαιακά αποθέματα ασφαλείας, τα οποία είχαν ενεργοποιηθεί στο Βέλγιο και σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες πριν από τη κρίση, μηδενίστηκαν με σκοπό να δώσουν στις βελγικές τράπεζες περίπου 2 δισ. ευρώ πρόσθετο κεφάλαιο. Μετρώντας το ήδη διαθέσιμο περιθώριο, που τους έδωσε πρόσβαση σε πάνω από 20 δισεκατομμύρια ευρώ σε χρησιμοποιήσιμο κεφάλαιο στο τέλος του Μάρτιος. Οι μικρο-και μακροπροληπτικές συστάσεις συνιστώνται ανεπιφύλακτα οποιαδήποτε ακατάλληλη χρήση αυτών των ρυθμιστικών για τη διανομή μερισμάτων ή άλλη κατανομή κερδών έως την 1η Ιανουαρίου 2021.

Η βελγική αγορά οικιστικών ακινήτων σημείωσε άνοδο κατά τη διάρκεια της κρίσης του κοροναϊού. Ο δανεισμός και οι τιμές έδειξαν ακόμη και σημάδια περαιτέρω επιτάχυνσης στο δεύτερο εξάμηνο του έτους.

Ενίσχυση ρευστότητας επιχειρήσεων: Οι μικρές ή μεσαίες εταιρείες, έχουν λάβει διάφορες λογιστικές και άλλες ελαφρύνσεις για το έτος όπως η κατανομή των ζημιών από το 2020 στα κέρδη το προηγούμενου έτους καθώς και άλλες φορολογικές ελαφρύνσεις και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ως κίνητρο για επενδύσεις. Συνολικά, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ενισχύθηκαν με 3,9 δισεκατομμύρια ευρώ (οι πολύ μικρές επιχειρήσεις 700 εκατομμύρια ευρώ). Επιπλέον

οι μεγάλες εταιρείες (περιλαμβάνονται αυτές που απασχολούν πάνω από 250 άτομα) εξετάστηκαν ξεχωριστά. Η γενικότερη άποψη είναι ότι κάθε χρεοκοπία μεγάλης επιχείρησης έχει πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις σε μικρότερες συνδεδεμένες εταιρείες, συνεργάτες κλπ με αποτέλεσμα να έχουν πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στην οικονομία. Συνολικά, αυτές οι πολύ μεγάλες εταιρείες υπολογίστηκε ότι διατέθηκαν άλλα 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η Βελγική Βουλή ενέκρινε με μεγάλη πλειοψηφία, ένα νομοσχέδιο που περιέχει φορολογικά μέτρα. Σημαντική είναι η ρύθμιση για τις υποχρεώσεις ώστε οι αυτοαπασχολούμενοι και οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας να μην τιμωρούνται εάν πραγματοποιήσουν τις πληρωμές αργότερα εντός του έτους.

Επιπλέον, ένα νέο μέτρο εγγυήσεων συνολικής αξίας 10 δισεκατομμυρίων ευρώ περιελάμβανε δάνεια προς ΜΜΕ με ελάχιστη διάρκεια 12 μηνών και μέγιστη 36 μηνών. Αυτό το νέο σύστημα εγγυήσεων θα προστεθεί στην υπάρχουσα παροχή ρευστότητας 50 δισεκατομμύρια ευρώ η οποία έχει ήδη ανακοινωθεί.

Ένα νέο προσωρινό σύστημα φορολογικών ελαφρύνσεων έως το τέλος του έτους το οποίο αφορά όλες τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που πλήττονται από την κρίση Covid-19. Περιλαμβάνει μείωση φόρων κατά 25% για επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν μεταξύ 12 Μαρτίου και 31 Δεκεμβρίου 2020. Επίσης αύξηση από 50 σε 100% της έκπτωσης δαπανών που σχετίζονται με τη διοργάνωση εκδηλώσεων και τροφοδοσίας έως τις 31 Δεκεμβρίου, με σκοπό να αποτρέψει τη μαζική αναβολή των γεγονότων μέχρι το επόμενο έτος που θα προσθέσει δυσκολίες σε έναν ήδη επηρεασμένο τομέα. Επίσης αναστολή κατάθεσης ΦΠΑ, η οποία θα αναβληθεί κατά ένα μήνα με στόχο την εταιρική ρευστότητα. Επιπλέον αύξηση από 10 σε 20% του μεριδίου του καθαρού εισοδήματος που μπορεί να επωφεληθεί από τη μείωση του φόρου για δωρεές.

Η θέσπιση ενός προσωρινού μορατόριουμ στις πτωχεύσεις επιχειρήσεων. Εταιρείες που αντιμετωπίζουν δυσκολίες εξαιτίας των επιπτώσεων από τον Covid-19 θα προστατευθεί από κατασχέσεις, οποιαδήποτε κήρυξη πτώχευσης ή εντολές ρευστοποίησης περιουσιακών στοιχείων.

Η φλαμανδική κυβέρνηση ανακοίνωσε νέο πακέτο μέτρων για τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου ενός επενδυτικού κεφαλαίου στο οποίο οι πολίτες μπορούν να επενδύσουν.

Το βελγικό κράτος εγγυάται προσωρινά βραχυπρόθεσμες εξαγωγικές πιστώσεις. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εταιρείες ασφάλισης πιστώσεων διατηρούν τα πιστωτικά όρια στα ίδια επίπεδα, η κρατική εταιρεία Credendo – Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων- συμφώνησε με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση τη λειτουργία ενός μηχανισμού εγγύησης πιστώσεων. Λόγω των προβλημάτων που προκλήθηκαν από την πανδημία Covid-19, οι εταιρείες ασφάλισης εμπορικών πιστώσεων αναμένουν πολλούς οφειλότες να αντιμετωπίσουν δυσκολίες πληρωμής τους επόμενους μήνες, γεγονός που αυξάνει

σημαντικά τον κίνδυνο για τις εταιρείες. Ως αποτέλεσμα, οι εταιρείες αναγκάζονται να μειώσουν τα πιστωτικά όρια, όπου πριν την κρίση κυμαινότουσαν σε 85-95%, για να διατηρήσουν την δική τους πιστοληπτική ικανότητα. Επίσης έχει καταστεί ακόμη πιο δύσκολο να εκτιμήσουν τη φερεγγυότητα των εταιρειών στο τρέχον οικονομικό πλαίσιο. Η συμφωνία προβλέπει ότι η κυβέρνηση προσφέρει ένα πρόγραμμα ανασφάλισης για περίοδο έως 24 μηνών, σε κάτοχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν την κατοικία τους στο Βέλγιο και είναι ασφαλισμένοι σε εταιρεία ασφάλιση πιστώσεων που λειτουργεί στη χώρα. Οι εταιρείες που παρέχουν εμπορικές πιστώσεις δεσμεύονται να διατηρήσουν, στο μέτρο του δυνατού, έως το τέλος του 2020, τα πιστωτικά όρια που παρείχαν στους πελάτες τους τελευταίους δώδεκα μήνες πριν από την 1η Μαρτίου 2020. Σε αντάλλαγμα αυτής της δέσμευσης, η Credendo - Export Credit Agency, αναλαμβάνει τη δέσμευση για ανασφάλιση των κινδύνων που έχουν αναλάβει οι ασφαλιστικές που είναι εγκατεστημένες στο Βέλγιο. Το πρόγραμμα ανασφάλισης προβλέπει ότι ένα σημαντικό μέρος της αποζημίωσης θα συνεχίσει αναλαμβάνεται από τις εταιρείες, αλλά σε περίπτωση αθέτησης πληρωμής οι απώλειες κατανέμονται μεταξύ της ασφαλιστικής εταιρείας και της Credendo. Επίσης προβλέπεται από την συμφωνία μηχανισμός αναφοράς για την παρακολούθηση της δέσμευσης των εταιρειών. Αυτός περιλαμβάνει μηνιαία αναφορά της εξέλιξης των χορηγούμενων πιστωτικών ορίων στην ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.

Το ERMG ((Economic Risk Management Group-Ομάδα Οικονομικής Διαχείρισης Κινδύνων), υπεύθυνο για τη διαχείριση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, με διάφορους τρόπους παρείχε διευκολύνσεις στις επιχειρήσεις.

Ο κλάδος της δραστηριότητας που επηρεάστηκε περισσότερο παραμένει ο τομέας των τεχνών, της ψυχαγωγίας και των ψυχαγωγικών υπηρεσιών, του οποίου οι δραστηριότητες ήταν εν μέρει σε θέση να επαναληφθούν αυτό το καλοκαίρι. Αν και παρατηρήθηκε μικρή βελτίωση τον Ιούνιο, η βιομηχανία τροφοδοσίας απέχει πολύ από το να επανέλθει στα προ κρίσης επίπεδα, η μείωση του κύκλου εργασιών υπολογίζεται στο 42%. Τον Ιούνιο, το άνοιγμα εκ νέου των καταστημάτων εστίασης είχε θετικό και σημαντικό αντίκτυπο στον κύκλο εργασιών, αλλά από τότε η βελτίωση ήταν αδύναμη. Οι κύριοι λόγοι που δίνουν οι εταιρείες για να εξηγήσουν αυτή τη μείωση είναι η χαμηλή ζήτηση καθώς και η εφαρμογή κανόνων υγείας και η υποχρέωση τήρησης αποστάσεων.

Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο Βέλγιο έχουν κατανεμηθεί στον αρχικό προϋπολογισμό 5,15 δις ευρώ ενώ αναθεωρήθηκε σε 5,9 δις ευρώ. Αυτό αποτελεί περίπου 1,4% του βελγικού ΑΕΠ. Στο Βέλγιο λόγω της ύπαρξης τριών αυτόνομων περιφερειών το κυριότερο πρόβλημα αφορούσε την κατανομή των κονδυλίων που αναμένεται να λάβει η χώρα μεταξύ

των τριών περιφερειών αλλά και της Κεντρικής Διοίκησης. Η κατανομή του σχεδίου έγινε με πληθυσμιακά κριτήρια και αυτό αποτέλεσε αντικείμενο κριτικής.

Η Επιτροπή Διαβούλευσης που συγκροτήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2020, προσκάλεσε για συνεισφορές (επενδυτικά σχέδια και προτάσεις μεταρρύθμισης) μέσω του Υφυπουργού για την Ανάκαμψη και τις Στρατηγικές Επενδύσεις, Thomas Dermine, σε όλες τις τοπικές κυβερνήσεις της χώρας. Όλες οι προτάσεις από τις διάφορες κυβερνήσεις συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια μιας εντατικής διαδικασίας εργασίας μεταξύ των Γραφείων της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης και των ομοσπονδιακών οντοτήτων. Με βάση αυτό το έργο, καταρτίστηκε και επικυρώθηκε ένα πρώτο σχέδιο του σχεδίου αποκατάστασης και ανθεκτικότητας από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτή η διαδικασία εργασίας πραγματοποιήθηκε με πνεύμα ευρείας διαβούλευσης, ακόμη και πέρα από τους κυβερνητικούς κύκλους.

Στις 20 Ιανουαρίου παρουσιάστηκε ένα σχέδιο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από τον αρμόδιο Υφυπουργό Thomas Dermine μετά από έγκριση της Κυβέρνησης. Το Σχέδιο έχει δημοσιοποιηθεί με συγκεκριμένα ποσά και δράσεις με σχετικά λεπτομερή περιγραφή από τις 29 Ιανουαρίου 2021. Μία βελτιωμένη έκδοση του σχεδίου υποβλήθηκε στις 2 Απριλίου 2021 στην Επιτροπή.

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο είναι φιλόδοξο, συνεκτικό και στοχεύει σε διαφορετικούς άξονες διάρθρωσης:

1. *Άξονας για το κλίμα / την αειφορία και την κινητικότητα.* Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση προτείνει να επενδύσει σχεδόν 900 εκατομμύρια ευρώ στην υποδομή του μέλλοντος. Στον τομέα της ενέργειας, το ομοσπονδιακό κράτος σχεδιάζει να επενδύσει 245 εκατομμύρια σε υποδομές με στόχο την προώθηση των αναδυόμενων τεχνολογιών και την προετοιμασία της μετάβασης της χώρας σε μια πιο βιώσιμη οικονομία:

- Υποδομές για μεταφορά CO₂ και H₂, η οποία θα επιτρέψει σημαντική μείωση των εκπομπών CO₂, ιδίως σε τομείς-στόχους όπως διύλιση, χάλυβας ή χημικά (95 εκατ. Ευρώ)
- Ανάπτυξη μιας δευτέρας υπεράκτιας αιολικής ζώνης, ώστε να προετοιμάσει διασυνδέσεις με άλλες χώρες και να επιτρέψει την αποθήκευση ενέργειας (100 εκατ. €)
- Η ανάπτυξη και ολοκλήρωση νέων τεχνολογιών για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από νέους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής φυσικού αερίου (50 εκατ. €).
- Επιπλέον, η κυβέρνηση θα υποστηρίξει την προώθηση νέων τεχνολογιών στην κυκλική οικονομία, ιδίως στον τομέα των τοξικών χημικών (35 εκατ. Ευρώ).
- Στον τομέα των μεταφορών και της κινητικότητας, προτείνεται ένα φιλόδοξο επενδυτικό πρόγραμμα ύψους 365 εκατομμυρίων προκειμένου να

εκσυγχρονιστεί το σιδηροδρομικό δίκτυο και να βελτιωθεί σημαντικά η απόδοσή του (υψηλότερη εμπορική ταχύτητα, καλύτερη χρήση χωρητικότητας κ.λπ.) και να ενθαρρυνθεί η ψηφιοποίηση των υπηρεσιών χρήστη επίσης 170 εκατομμύρια για την ανακαίνιση δημόσιων κτιρίων για τα οποία οι πιο επείγουσες ανάγκες, ιδίως για τα μουσεία Cinquantenaire και το Palais de Justice στις Βρυξέλλες. Παράλληλα με αυτές τις προσπάθειες σε ορισμένα κτίρια, θα ακολουθηθεί μια στρατηγική για την επίτευξη ενεργειακής ουδετερότητας για όλα τα ομοσπονδιακά κτίρια έως το 2040, εφαρμόζοντας μια δομημένη προσέγγιση που θα βασίζεται ιδίως σε συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης.

2. *Άξονας παραγωγικότητας και ένταξης*, η κυβέρνηση θα επενδύσει περισσότερα από 350 εκατομμύρια ευρώ. Για το σκοπό αυτό, το σχέδιο ανάκαμψης είναι επίσης μια ευκαιρία να τεθούν τα θεμέλια για μια κοινωνία που επικεντρώνεται στην καινοτομία. Η κυβέρνηση σκοπεύει να αφιερώσει προϋπολογισμό ύψους περίπου 165 εκατομμυρίων ευρώ σε ερευνητικές και αναπτυξιακές προσπάθειες σε στοχευμένες περιοχές:

- Πυρηνική έρευνα για ιατρικές εφαρμογές προκειμένου να αναπτυχθεί μια πιο αποτελεσματική θεραπεία για τον καρκίνο και να αναπτυχθούν πιο βιώσιμες μέθοδοι παραγωγής ισοτόπων (35 εκατ. €)
- Νέες τεχνολογίες για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών για την καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών στο λιμάνι της Αμβέρσας (70 εκατ. €)
- Η ανάπτυξη της έρευνας στον τομέα της κλιματικής και πράσινης αεροναυτικής (35 εκατ. €)
- Ελαχιστοποίηση ραδιενεργών αποβλήτων με σκοπό την αποσυναρμολόγηση πυρηνικών σταθμών (25 εκατ. €)
- Η κυβέρνηση σκοπεύει επίσης να αναπτύξει ανοιχτές πανεπιστημιούπολεις που θα αναζωογονήσουν την οικονομία των αστικών περιοχών προσφέροντας ευκαιρίες απασχόλησης στους νέους ενώ θα συνεργάζονται με επιχειρήσεις και εκπαιδευτικά ιδρύματα για την προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων και τεχνολογιών (100 εκατ. €).
- Ψηφιακή ένταξη - η συνεχιζόμενη ψηφιοποίηση της βελγικής κοινωνίας πρέπει να συνεχιστεί χωρίς να αποκλείονται οι πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.
- Προγράμματα ψηφιακής ένταξης με στόχο να διασφαλιστεί ότι όλοι οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση σε τεχνολογία και πληροφορίες ανεξάρτητα από το εισόδημά τους ή την κοινωνική τους κατάσταση θα τεθούν σε εφαρμογή (30 εκατ. Ευρώ)

- Ηλεκτρονική υγεία - Ενσωμάτωση των συστημάτων και διαδικασιών υγειονομικής περίθαλψης στην ψηφιακή εποχή δημιουργώντας πιο αποτελεσματικές και επικεντρωμένες στον ασθενή διαδικτυακές πλατφόρμες υγειονομικής περίθαλψης (40 εκατομμύρια €)

3. Ψηφιακός άξονας - εσωτερικά,

- Η ψηφιοποίηση της διοίκησης παραμένει ανεπαρκής σήμερα στο Βέλγιο, όπου η κυβέρνηση προτίθεται να επενδύσει 380 εκατομμύρια ευρώ για τη δομή ψηφιακών έργων που περιλαμβάνουν:
- Επιτάχυνση της απαραίτητης ψηφιοποίησης των πυλώνων των δημόσιων υπηρεσιών, με ιδιαίτερη έμφαση στη δικαιοσύνη, τις δικαστικές διαδικασίες και στα ιδρύματα κοινωνικής ασφάλισης στη σχέση τους με τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους αυτοαπασχολούμενους (300 εκατ. ευρώ). Επίσης ασφάλεια στον κυβερνοχώρο (80 εκατ. €).

Transformation Fund

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έδωσε το πράσινο φως στο Ταμείο Μετασχηματισμού, το οποίο με προϋπολογισμό 750 εκατομμύρια ευρώ πλέον των Ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων με σκοπό να διατεθεί στην οικονομία. Το ταμείο, το οποίο θα διαχειρίζεται η Ομοσπονδιακή Εταιρεία Επενδύσεων (SFPI), θα εξυπηρετήσει την οικονομική ανάκαμψη και τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία. Το Ταμείο Μετασχηματισμού περιλαμβάνει 500 εκατομμύρια ευρώ τα οποία θα διατεθούν στην οικονομική ανάκαμψη και 250 εκατομμύρια σε επενδύσεις που πραγματοποιούνται για την βιώσιμη ανάπτυξη. Θα ενισχύσει τη θέση των βελγικών εταιρειών με διάφορους τρόπους όπως δανείων με μειωμένα επιτόκια ή συμμετοχών στο κεφάλαιο ή στα ίδια κεφάλαια μιας εταιρείας.

Οι πόροι του Ταμείου Μετασχηματισμού πρέπει να εξεταστούν μαζί με τα 5,9 δισεκατομμύρια ευρώ που λαμβάνει το Βέλγιο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων για την Αειφορία και την Ψηφιοποίηση. Το SFPI θα είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του ταμείου και θα επικουρείται σε αυτό το έργο από μια ανεξάρτητη επιτροπή επενδύσεων, αλλά η κύρια εγγύηση της "απόδοσης της επένδυσης" είναι η συμμετοχή των επενδυτών. Οι περιφερειακές εταιρείες επενδύσεων όπως το Flemish PMV, το Walloon SRIW ή το Brussels BRIC μπορούν επίσης να επενδύσουν.

Η χρήση του ταμείου υπόκειται σε ορισμένους όρους. Έτσι, μόνο οι εταιρείες με τουλάχιστον πέντε εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης και έχουν αποδεδειγμένη θετική επίδραση στη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία θα είναι σε θέση να επωφεληθούν.

Εξωτερικό εμπόριο

Η υγειονομική κρίση και τα περιοριστικά μέτρα μετακίνησης δεν φαίνεται να επηρέασαν σημαντικά τις βελγικές εμπορικές σχέσεις. Οι εισαγωγές και οι εξαγωγές κινήθηκαν σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα, παρόλο που η εσωτερική αγορά σημείωσε ύφεση της τάξης του 6,2%. Αυτό αποδεικνύει ότι το Βέλγιο αποτελεί ένα διεθνές διαμετακοσμιστικό κέντρο εκμεταλλευόμενο την γεωγραφική του θέση και τις πολύ υψηλού επιπέδου υποδομές του. Το Βέλγιο διαθέτει ένα εξαιρετικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο συνδεδεμένο με τις γειτονικές ανεπτυγμένες χώρες, το δεύτερο μεγαλύτερο λιμάνι της Ευρώπης στην Αμβέρσα ενώ τα τελευταία χρόνια αναβάθμισε το αεροδρόμιο της Λιέγης σε ένα σημαντικό διαμετακοσμιστικό κέντρο.

Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου 2016-2020 (αξία σε εκατ. ευρώ)

	2016	2017	2018	2019	2020
Εξαγωγές αγαθών	249.879	270.040	293.871	279.270	261.154
Εισαγωγές αγαθών	254.289	277.295	297.838	284.890	264.024
Εμπορικό ισοζύγιο	-4.410	-4.082	-3.967	-5.620	-2.870
Εξαγωγές υπηρεσιών	98.461	104.096	105.172	108.969	-
Εισαγωγές υπηρεσιών	95.102	101.823	105.876	109.499	-
Ισοζύγιο υπηρεσιών	+3.360	+2.272	-703	-540	-

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι εισαγωγές και εξαγωγές του Βελγίου καλύπτουν 75-80% του ΑΕΠ του διαχρονικά, καθιστώντας τη χώρα μιά από τις ποιό ανοικτές οικονομίες παγκοσμίως. Οι βιομηχανίες της χώρας συγκεντρώνονται κυρίως στην Φλαμανδική περιοχή (βόρεια), η οποία είναι και η πλέον πυκνοκατοικημένη. Οι βιομηχανικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν εργοστάσια συναρμολόγησης οχημάτων, μεταλλουργίες, μονάδες παραγωγής ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και επιστημονικών οργάνων, εργοστάσια μεταποίησης τροφίμων και ποτών καθώς και μονάδες παραγωγής χημικών προϊόντων.

Το εμπορικό ισοζύγιο του Βελγίου το 2020 παρουσιάζεται ελαφρά αρνητικό με μικρό έλλειμμα της τάξης των 2,8 δις ευρώ, ελαφρά βελτιωμένο σε σχέση με το προηγούμενο έτος όπου ανήλθε σε 5,6 δις ευρώ. Οι εξαγωγές το 2020 ανήλθαν σε 261,15 δις ευρώ ενώ οι εισαγωγές, σε 264,02 δις ευρώ.

Εξαγωγές αγαθών - κυριότεροι κλάδοι 2019-2020 (εκατ. ευρώ)

	2019		2020		Μεταβολή στην αξία %
	Αξία	%	Αξία	%	
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	72.697	25,8	75.838	28,7	-4,3
Εξοπλισμός μεταφορών	35.402	12,5	32.204	12,2	-9,03
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους.	29.542	10,3	28.229	10,7	-4,44
Ορυκτά προϊόντα	21.574	7,5	14.368	5,3	-33,4
Μέταλλα & τεχνουργήματα	23.006	8,2	20.294	7,6	-11,7
Πλαστικές ύλες	20.546	7,1	19.192	7,2	-6,5
Πολύτιμη ή ημιπολύτιμη πέτρα/ πολύτιμα μέταλλα	16.000	5,7	13.465	4,9	-15,9
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	11.675	3,9	17.110	6,5	46,5
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	8.467	2,8	7.565	2,8	-10,65

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι ισχυροί εξαγωγικοί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία που περιλαμβάνει και την φαρμακοβιομηχανία, ο τομέας των μεταφορικών μέσων και μέρη αυτών, η βιομηχανία βασικών μετάλλων και μεταποιημένων μεταλλικών προϊόντων, οι πλαστικές ύλες και παράγωγα τους, η κατεργασία πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων με κυριότερο κλάδο την κατεργασία διαμαντιών. Παράλληλα σημαντική είναι η εξαγωγική βιομηχανία τροφίμων και ποτών όπου σημαντική εξαγωγική επίδοση έχουν τα κατεψυγμένα λαχανικά, κρέατα (κυρίως βοδινά) και ο ζύθος.

Στις εισαγωγές σημαντική είναι η χημική βιομηχανία όπως και ο εξοπλισμός μεταφορών με βάση τα οχήματα. Επισημαίνουμε ότι στο Βέλγιο υπάρχουν εργοστάσια μεγάλων αυτοκινητοβιομηχανιών όπως η Volvo και η Audi.

Εισαγωγές αγαθών Βελγίου 2019-2020 (εκατ. ευρώ)

	2019		2020		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	62.938	21,8	63.955	23,8	1,61
Ορυκτά Προϊόντα	36.812	12,6	24.054	9	-34,6
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους.	40.831	14	39.551	14,7	-3,1
Εξοπλισμός μεταφορών	36.806	12,6	33.216	12,5	-9,6
Μέταλλα & τεχνουργήματα	19.844	6,6	18.370	6,8	-7,4
Πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους	13.887	4,5	12.614	4,5	-9,1
Πλαστικές ύλες	13.694	4,5	12.916	4,5	-5,6
Τρόφιμα, Ποτά, Καπνός	11.675	3,8	12.089	4,4	3,5
Φυτικά Προϊόντα	8.272	2,8	8.850	3	6,9
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	8.467	2,9	8.033	2,9	-5,1

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Αναμφισβήτητα ο κυριότεροι εμπορικοί εταίροι του Βελγίου είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαχρονικά το ποσοστό εξαγωγών και εισαγωγών από και προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεπερνά το 70% του συνόλου των συναλλαγών.

Παράλληλα η περιοχή της Αμβέρσας κατέχει την πρώτη θέση στον κόσμο, στο εμπόριο διαμαντιών, παρόλο που το 2017 εισήχθη ένας επιπλέον φόρος ο «φόρος καρατίων» όπως ονομάζεται, ο οποίος δυσκολεύει την θέση της Αμβέρσας στο εμπόριο διαμαντιών, έναντι ανταγωνιστών όπως το Ντουμπάι και το Τελ Αβίβ.

Η Ελλάδα διαχρονικά κατέχει μερίδιο κάτω από 1% σε ότι αφορά τόσο τις εξαγωγές όσο και τις εισαγωγές του Βελγίου.

10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2020 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	Αξία εξαγωγών 2020	% στο σύνολο
1	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	43.463	16,4
2	ΓΑΛΛΙΑ	34.578	13
3	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	30.027	11,5
4	ΗΠΑ	22.544	8,4
5	ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	15.681	5,7
6	ΙΤΑΛΙΑ	12.758	4,5
7	ΙΣΠΑΝΙΑ	7.461	2,6
8	ΚΙΝΑ	6.526	2,4
9	ΠΟΛΩΝΙΑ	6.196	2,3
10	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	5.019	1,9
33	ΕΛΛΑΔΑ	1.582	0,58

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Παράλληλα και σε ότι αφορά τις εισαγωγές επίσης το μεγαλύτερο μέρος αυτών προέρχεται από τις γειτονικές χώρες (Ολλανδία, Γαλλία, Γερμανία) όπου καλύπτουν το 40% αυτών. Σημαντικοί προμηθευτές είναι επίσης οι ΗΠΑ, η Ιρλανδία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο με πάνω από 10 δις ευρώ ετήσιες πωλήσεις. Σε ότι αφορά την Ιρλανδία είναι σημαντικός προμηθευτής φαρμακευτικών προϊόντων στο Βέλγιο.

Εμπορικό πλεόνασμα παρουσιάζει το εμπόριο με την Γαλλία που φθάνει περίπου τα 5 δις ευρώ το 2020, ενώ και με το Ηνωμένο Βασίλειο το πλεόνασμα υπολογίζεται περίπου σε 5 δις ευρώ το 2020.

Οι βελγικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο αφορούν κυρίως μεταφορικά μέσα, η εικόνα του εμπορίου άλλαξε το 2019 λόγω απαγόρευσης εισαγωγών οχημάτων Diesel στο Ηνωμένο Βασίλειο με αποτέλεσμα την μείωση των Βελγικών εξαγωγών οχημάτων.

Στην Γαλλία, οι βελγικές εξαγωγές είναι περισσότερο διαφοροποιημένες και αφορούν μεταφορικά μέσα, χημικά, μέταλλα και τεχνουργήματα από μέταλλο, ορυκτά.

Το μεγαλύτερο έλλειμμα παρουσιάζεται με την Ολλανδία και οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην μεταφορά πετρελαιοειδών από το λιμάνι του Ρότερνταμ. Μεγάλο σχετικά έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου εμφανίζεται με την Ιρλανδία, με εισαγωγές αξίας περίπου 12 δις ευρώ και εξαγωγές μόλις 1,3 δις. Το έλλειμμα της τάξης των 11 δις ευρώ, λόγω των εισαγωγών φαρμάκων από την χώρα.

Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2020 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	Αξία εισαγωγών 2020	% στο σύνολο
1	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	50.280	18,9
2	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	38.028	14,3
3	ΓΑΛΛΙΑ	29.482	10,9
4	ΗΠΑ	14.104	5,3
5	ΙΤΑΛΙΑ	13.027	4,9
6	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12.941	4,8
7	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	10.075	3,7
8	ΚΙΝΑ	9.736	3,6
9	ΙΑΠΩΝΙΑ	7.993	2,9
10	ΙΣΠΑΝΙΑ	6.128	2,3
59	ΕΛΛΑΔΑ	385,1	0,14

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux & ΕΛΣΤΑΤ

Οι κυριότερες εισαγωγές από την **Γερμανία** αφορούν οχήματα (6,4 δις ευρώ) μηχανήματα (6,6 δις ευρώ) και χημικά προϊόντα (7,7 δις ευρώ). Οι εξαγωγές του Βελγίου στην Γερμανία περιλαμβάνουν χημικά (12,3 δις ευρώ) και οχήματα (6,4 δις ευρώ). Επίσης το Βέλγιο έχει θετικό ισοζύγιο στα βασικά μέταλλα και στους πολύτιμους λίθους.

Το βασικότερο εξαγωγίμο προϊόν με την **Γαλλία** είναι τα χημικά (6,6 δις ευρώ) αλλά και σε ότι αφορά τις εισαγωγές (6,5 δις ευρώ) επίσης. Από την Γαλλία επίσης το Βέλγιο εισάγει παρασκευασμένα τρόφιμα αξίας 3,5 δις και λαχανικά αξίας 2 δις ευρώ.

Το κυριότερο εισαγόμενο προϊόν από την **Ολλανδία** είναι τα καύσιμα με αξία 12,9 δις ευρώ κυρίως λόγω του λιμανιού του Rotterdam καθώς και μηχανήματα αξίας 8,5 δις ευρώ. Επίσης χημικά αξίας 5,87 δις ευρώ ενώ αντίστοιχα εξάγει 4,4 δις ευρώ και εξάγει επίσης οχήματα αξίας 3,2 δις ευρώ.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το Βέλγιο παρουσίασε θετικό εμπορικό ισοζύγιο με τις **ΗΠΑ** κατά 8 δις ευρώ. Επίσης είναι ενδιαφέρον ότι το Βέλγιο εξάγει χημικά προϊόντα αξίας 15,56 δις ευρώ στις ΗΠΑ ενώ εισάγει μόνο 5,8 δις ευρώ. Τέλος οι πολύτιμοι λίθοι και τα οχήματα ξεπερνούν το 1 δις ευρώ το καθένα.

Το εμπόριο με το **Ηνωμένο Βασίλειο** είναι σε πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια. Ενώ το 2020 το Brexit δεν είχε υλοποιηθεί το Ηνωμένο Βασίλειο έχασε θέσεις ως

εμπορικός εταίρος του Βελγίου. Τα δύο κυριότερα προϊόντα στο διμερές εμπόριο είναι τα χημικά και τα οχήματα.

Η **Κίνα** αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία για το Βέλγιο. Το 2020 για πρώτη χρονιά έγινε 8^{ος} σημαντικότερος προμηθευτής του Βελγίου αμέσως μετά τις γειτονικές ευρωπαϊκές χώρες. Οι εισαγωγές αφορούν 3,19 δις ευρώ μηχανήματα, 1,3 δις ευρώ κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα ενώ οι βελγικές εξαγωγές αφορούν κυρίως χημικά αξίας το 2020 2,5 δις ευρώ. Να σημειώσουμε ότι η Alibaba από το 2019 επέλεξε το αεροδρόμιο της Λιέγης για την μεταφορά των εμπορευμάτων της στην περιοχή αυξάνοντας σημαντικά την εμπορευματική κίνηση με το Βέλγιο και καθιστώντας το αεροδρόμιο ένα σημαντικό εμπορευματικό κέντρο.

Η **Ιαπωνία** βρίσκεται στους κυριότερους προμηθευτές του Βελγίου λόγω της εισαγωγής οχημάτων που αφορούν τα 5,5 δις από τα συνολικά 7,9 δις που εισάγει το Βέλγιο.

Με την **Ιρλανδία** παρατηρείται ένα από τα μεγαλύτερα εμπορικά ελλείμματα το οποίο οφείλεται σε εισαγωγές φαρμάκων αξίας 12,01 δις ευρώ από τα 12,9 δις ευρώ συνολικές εισαγωγές από την χώρα. Οι βελγικές εξαγωγές είναι περίπου 1,2 δις και αφορούν επίσης χημικά προϊόντα.

Στην **Ιταλία** το κυριότερο εξαγωγίμο προϊόν είναι τα χημικά ενώ εισάγει τυποποιημένα τρόφιμα αξίας 635 εκατ. ευρώ.

Το **Λουξεμβούργο** βρίσκεται στην λίστα των 10 κυριότερων εξαγωγικών προορισμών για το Βέλγιο με περίπου 5 δις ευρώ εξαγωγές με μεγάλο αριθμό προϊόντων και αφορούν κυρίως διαμετακόμιση.

Το διμερές εμπόριο με την **Ινδία** στηρίζεται στους πολύτιμους λίθους (κυρίως διαμάντια) λόγω της επεξεργασίας τους κυρίως στην περιοχή της Βομβάης. Οι πολύτιμοι λίθοι που εξήχθησαν το 2020 είχαν αξία 2,8 δις και εισήχθησαν αξίας 1,1 δις ευρώ.

Η **Πολωνία** επίσης έχει γίνει σημαντικός εμπορικός εταίρος τα τελευταία χρόνια με εξαγωγές από πλευράς Βελγίου πάνω από 1 δις ευρώ σε οχήματα και χημικά ενώ εισάγει από την Πολωνία μηχανήματα αξίας 1,3 δις ευρώ.

Επίσης η **Σουηδία** παρόλο που δεν βρίσκεται στην πρώτη δεκάδα των εμπορικών εταίρων του βελγίου οι εμπορικές σχέσεις είναι της τάξης των 4,5 δις ευρώ εισαγωγές και εξαγωγές επίσης.

Το διμερές εμπόριο με την **Ρωσία** το εμπόριο είναι σχετικά περιορισμένο με 2,7 δις ευρώ εξαγωγές και 4,6 δις ευρώ εισαγωγές που αφορούν καύσιμα και πολύτιμους λίθους.

Επίσης το διμερές εμπόριο με την **Τουρκία** οι εμπορικές σχέσεις αν και δεν ήταν ποτέ σημαντικές δείχνουν μιά μικρή άνοδο με 3,6 δις ευρώ εξαγωγές και 2,5 δις εισαγωγές χωρίς κάποια κατηγορία να ξεπερνά το 1 δις ευρώ.

Οι εμπορικές σχέσεις με τον **Καναδά** έχουν σχετικά μικρή αξία με 2,5 δις ευρώ εξαγωγές το μεγαλύτερο μέρος από την χημική βιομηχανία αξίας 1,13 δις ευρώ.

Η **Κορέα** και η **Σιγκαπούρη** δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερες εμπορικές σχέσεις με το Βέλγιο, βέβαια και οι δύο έχουν όγκο εμπορίου πάνω από 3 δις ευρώ με το Βέλγιο ενώ από τις χώρες της Λατινικής Αμερικής το μόνο που μπορεί να σημειώσουμε ότι η **Βραζιλία** προμηθεύεται χημικά αξίας 654 εκατ ευρώ.

Συνοψίζοντας το εξωτερικό εμπόριο του Βελγίου το 2020 ενώ η πανδημία δεν επηρέασε σημαντικά το εξωτερικό εμπόριο, οι κυριότεροι εισαγωγικοί και εξαγωγικοί κλάδοι να παραμένουν διαχρονικά οι ίδιοι. Οι βελγικές επιχειρήσεις έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό με παγιωμένα μερίδια στις αγορές του εξωτερικού. Οι επιχειρήσεις εκμεταλλεύονται τη θέση της χώρας σε συνδυασμό με τις παγκοσμίου κλάσης υποδομές, τη σταθερή παραγωγική βάση με αποτέλεσμα να κατατάσσουν το Βέλγιο σε μία από τις χώρες με την μεγαλύτερη έκθεση στην διεθνή οικονομία.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Στο Βέλγιο δεν υφίστανται περιορισμοί για ξένους επενδυτές. Οι ξένοι επενδυτές μπορούν να σχηματίσουν κοινοπραξίες και συνεταιρισμούς υπό τους ίδιους όρους όπως και οι Βέλγοι, με εξαίρεση ορισμένα επαγγέλματα όπως οι γιατροί, οι δικηγόροι, οι λογιστές και οι αρχιτέκτονες, όπου απαιτείται μία πρόσθετη πιστοποίηση των εμπλεκομένων. Όλοι οι επενδυτές, Βέλγοι και μη, πρέπει να διαθέτουν ειδική άδεια για την επιχειρηματική τους δράση σε συγκεκριμένους κλάδους όπως π.χ. για τη σύσταση και τη λειτουργία πολυκαταστημάτων, για την παροχή υπηρεσιών μεταφορών και ασφάλειας, για την παραγωγή, συσκευασία και διάθεση τροφίμων, την κοπή και κατεργασία διαμαντιών καθώς και για την εμπορία όπλων και εκρηκτικών.

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών

Η νέα νομοθεσία για την ίδρυση και λειτουργία εταιριών στο Βέλγιο, ψηφίστηκε τον Μάρτιο του 2019 και τέθηκε σε ισχύ από την 1^η Μαΐου 2019. Οι νέες εταιρείες που ιδρύονται στο εξής πρέπει να εναρμονίζονται με την νέα νομοθεσία. Από την 1^η Ιανουαρίου 2020 έως 1^η Ιανουαρίου 2024 οι 905.000 εμπορικές εταιρείες και οι 230.000 μη κερδοσκοπικές οντότητες που λειτουργούν ήδη στο Βέλγιο, θα πρέπει να τροποποιήσουν την νομική τους μορφή και το καταστατικό τους, εναρμονιζόμενοι με την νέα νομοθεσία.

Ο νέος νόμος αντικαθιστά παλαιότερη νομοθεσία όπου ένα μέρος της έχει την προέλευσή του σε νομοθεσία του 1873, ενώ έχει στόχο να την απλοποιήσει και να την επικαιροποιήσει. Επίσης στόχος είναι να διευκολύνει και να προσελκύσει ξένους επενδυτές, δημιουργώντας ένα ελαστικό και σύγχρονο πλαίσιο, ώστε να ανταγωνιστεί την Ολλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο που αποτελούν πόλο έλξης ίδρυσης νέων εταιριών, λόγω της απλότητας και ευελιξίας της νομοθεσίας.

Οι επτά βασικές αλλαγές που περιλαμβάνει ο νόμος :

1. Μειώνει δραστικά τις διαθέσιμες νομικές μορφές εταιριών από δεκαεπτά σε τέσσερεις. Οι επιχειρήσεις έχουν δυνατότητα να επιλέξουν ανάμεσα στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Société de Responsabilité Limitée-SRL), την Ανώνυμη Εταιρεία (Société Anonym-SA), την Συνεταιριστική εταιρεία (Société cooperative-SC) και την Société Simple η οποία διαχωρίζεται σε Société en Commandite(SComm) ή Société en nom collectif (SNC). Οι επιχειρήσεις πρέπει μέχρι το αργότερο μέχρι την 1.1.2024 να λειτουργούν με βάση μία από τις παραπάνω νομικές μορφές.

2. Καταργεί το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο (18.500) στην Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Société de Responsabilité Limitée-SRL), ενώ στην Ανώνυμη Εταιρεία (Société Anonym- SA) το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο παραμένει 61.500 ευρώ.
3. Στην Ανώνυμη Εταιρεία Société Anonym (SA) μπορεί πλέον να υπάρχει ένας μέτοχος και ένας διαχειριστής. Με την προηγούμενη νομοθεσία χρειαζόταν κατ' ελάχιστον δύο μετόχους και δύο διαχειριστές. Μπορεί να προβλεφτεί και αναπληρωτής σε περίπτωση που ο διαχειριστής καταστεί αδύνατον να ασκήσει τα καθήκοντά του.
4. Εισάγεται η διεθνής εταιρεία που μπορεί να έχει έδρα στο Βέλγιο έστω και αν οι δραστηριότητες της βρίσκονται εκτός της χώρας.
5. Η αρχή «μία μετοχή – μία ψήφος» πλέον μπορεί να μην ισχύει. Οι μετοχές σε μία Société Anonym (SA) ή Société de Responsabilité Limitée (SRL) μπορούν να έχουν διαφορετική βαρύτητα (να δοθούν πολλαπλά δικαιώματα) σε διαφορετικές κατηγορίες μετοχών.
6. Στον νέο κώδικα ορίζεται σαφώς η ευθύνη των διαχειριστών και συνδέεται με το μέγεθος της εταιρείας. Τα όρια ξεκινούν από 125.000 ευρώ έως 12 εκατομμύρια ευρώ ανάλογα με τον κύκλο εργασιών. Αυτά τα όρια αφορούν περιπτώσεις λαθών ή παραβάσεων σε τυχαία βάση και χωρίς δόλο, αντίθετα σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων παραβάσεων, λαθών ή αμελειών επεμβαίνει η δικαιοσύνη. Δεν περιλαμβάνονται στα παραπάνω η παράλειψη πληρωμής εισφορών ή φόρων.
7. Οι μη κερδοσκοπικές μορφές εταιρειών που προηγουμένως ονομάζονταν είτε Association sans but Lucratif (ASBL) είτε Fondations θα πρέπει να επιλέξουν μία από τις 4 μορφές εταιρειών, αλλά για να διατηρήσουν τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα τους, θα πρέπει από το καταστατικό τους να απαγορευτεί η διανομή κερδών.

Με τον νέο κώδικα δεν υφίσταται σημαντικές αλλαγές στην λειτουργία των Ανωνύμων Εταιρειών (SA). Εκτός από το γεγονός ότι μπορεί με τον νέο κώδικα να έχει ένα μόνο μέτοχο, η σημαντικότερη αλλαγή αφορά το δικαίωμα ψήφου δεδομένου ότι καταργεί την αρχή «μία μετοχή-μία ψήφο» και μπορεί να δοθεί πολλαπλάσια βαρύτητα σε ορισμένες μετοχές. Βέβαια στην περίπτωση εισηγμένων εταιρειών τα δικαιώματα ψήφου ανά μετοχή δεν μπορούν να υπολογιστούν σε περισσότερα από 2 ψήφους ανά μετοχή.

Η SPRL (Société Privé a Responsabilité Limite) αποτελούσε την περισσότερο διαδεδομένη μορφή εταιρείας μέχρι σήμερα η οποία αντικαθίσταται από την Société de Responsabilité Limitée (SRL) η οποία παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία και δυνατότητα πολλαπλών ψήφων, η οποία διευκολύνει ορισμένες περιπτώσεις όπως μεταβίβαση των μετοχών σε κληρονόμους χωρίς οι βασικοί μέτοχοι να χάσουν τον έλεγχο της εταιρείας, μέσω του δικαιώματος της πολλαπλής ψήφου. Παράλληλα η SRL μπορεί

πλέον να εισαχθεί σε Χρηματιστηριακή αγορά, ενώ μπορούν πλέον να διαθέτουν μέρισμα στους μετόχους.

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ					
	Société en nom collectif (SNC)	Société en Commandite (SComm)	Société cooperative (SC)	Société de Responsabilité Limitée (SRL)	Société Anonym (SA)
Συμβολαιογραφική πράξη	✓	✓	✓	✓	✓
Ιδιωτικό συμφωνητικό	✓	✓	X	X	X
Ελάχιστος αριθμός μετόχων	3	2	3	1	1
Ονομαστικές μετοχές	✓	✓	X	X	X
Ελεύθερη μεταβίβαση μετοχών	X	X	X	✓	✓
Ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο	X	X	X	X	✓ (61.500€)
Δικαίωμα ψήφου των μετόχων	X (καταστατικό)	X (καταστατικό)	✓	✓	✓ (πολλαπλά δικαιώματα)
Σχέδιο χρηματοδότησης	X	X	✓	✓	✓
Ευθύνη των εταίρων	✓	✓	X (περιορισμένη)	X (περιορισμένη)	X (περιορισμένη)
Ελεύθερη διανομή μερισμάτων	✓	✓	X (έλεγχος του ισολογισμού)	X (έλεγχος του ισολογισμού)	X (Το ισχύον καθεστώς διατηρείται)
Δυνατότητα διορισμού ενός ή περισσότερων διαχειριστών	✓	✓	✓	✓	✓

Οι περισσότεροι γιατροί, φαρμακοποιοί, δικηγόροι, αρχιτέκτονες κλπ που εργάζονταν ως συνεταίροι χρησιμοποιούσαν την μέχρι πρότινος Société Coopérative Responsabilité Limite (SCRL) ενώ πλέον θα μπορούν πλέον να χρησιμοποιούν την SRL η οποία με την νέα μορφή θα δίνει μεγαλύτερη ευελιξία στην είσοδο και έξοδο νέων εταίρων, σε αντίθεση με την προηγούμενη μορφή.

Πληροφορίες για την σύσταση εταιρειών, τις διάφορες νομικές μορφές τους, είναι διαθέσιμες στις ακόλουθες ιστοσελίδες:

- <https://economie.fgov.be/en/themes/enterprises/crossroads-bank-enterprises> (κεντρική ιστοσελίδα της Banque Carrefour des Entreprises σε 4 γλώσσες),
- <https://www.notaire.be/societes/entreprise-individuelle-ou-societe/les-formes-de-societes> (ιστοσελίδα της Fédération Royale du Notariat Belge)
- <http://www.investinbrussels.com/en/> (ιστοσελίδα του Brussels Invest & Export),
- <http://www.investinlanders.be/en/> (ιστοσελίδα του Flanders Investment & Trade),
- <http://www.investinwallonia.be/> (ιστοσελίδα της Agence Wallonne à l'Exportation et aux Investissements Etrangers),

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας

Για να δημιουργήσετε την επιχείρησή σας στο Βέλγιο, θα πρέπει να ολοκληρώσετε μια σειρά διοικητικών διατυπώσεων. Οι βασικές είναι :

1. Ενσωμάτωση μιας εταιρείας
2. Εγγραφή στην Τράπεζα Πληροφοριών για Επιχειρήσεις
3. Εγγραφή στις αρχές για ΦΠΑ
4. Συμμετοχή σε Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων
5. Εγγραφή της επιχείρησής σας ως εργοδότη
6. Υποβολή δήλωσης κατά την πρόσληψη του πρώτου υπαλλήλου.

Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ολοκληρώσει τα παραπάνω βήματα ηλεκτρονικά με την αρμόδια αρχή ή επικοινωνώντας με ένα κατάστημα one stop shop. Σύμφωνα με την οδηγία για τις υπηρεσίες, το Business Counters λειτουργεί ως ενιαία θυρίδα στο Βέλγιο. Μπορείτε να υποβάλετε ένα αίτημα με μία θυρίδα για όλες τις άδειες ή τις άδειες που μπορεί να χρειαστείτε.

Η σύσταση βελγικής εταιρείας απαιτεί τη σύνταξη καταστατικού με συμβολαιογραφική πράξη (στις περισσότερες περιπτώσεις). Τα έξοδα συστάσεως συνίστανται κατ' αρχάς στην αμοιβή του συμβολαιογράφου, η οποία υπολογίζεται βάσει του κεφαλαίου και του ενεργητικού της εταιρείας (και στην πράξη ανέρχεται σε περίπου 1.000 € για μία εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και σε 1.500 € για μία ανώνυμη εταιρεία, με το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο). Στην συνέχεια, η ως άνω συμβολαιογραφική πράξη θα πρέπει να κατατεθεί και εγγραφεί στο ομοσπονδιακό Υπ. Οικονομικών έναντι κόστους 25 ευρώ, και βεβαιώς στο μητρώο επιχειρήσεων του αρμόδιου εμπορικού δικαστηρίου (Greffé du Tribunal de Commerce). Το μητρώο επιχειρήσεων εκδίδει έναν αριθμό επιχείρησης, ο οποίος κατατίθεται στην Βάση Δεδομένων Επιχειρήσεων (Banque Carrefour des Entreprises) του ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομίας, ενεργοποιείται και αποτελεί τον αριθμό ταυτοποίησης και φορολογικού μητρώου της συσταθείσας εταιρείας.

Τα έξοδα δημοσίευσης του καταστατικού στην επίσημη βελγική Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Moniteur Belge) ανέρχονται στα 265,47 € (σε έντυπη μορφή), στα 214,41 € (σε ηλεκτρονική μορφή) και στα 155,73 € για εκάστη τροποποίηση (βλ. και ιστοσελίδα http://www.ejustice.just.fgov.be/tsv_pub/tarif_f.htm) Η καταχώρηση στην Βάση Δεδομένων Επιχειρήσεων (Banque Carrefour des Entreprises) κοστίζει 83,50 €. Οι διαδικασίες σύστασης εταιρείας στο Βέλγιο διαρκούν μεταξύ μιας και έξι εβδομάδων.

Περισσότερες πληροφορίες διαθέσιμες στην ιστοσελίδα :

<https://www.notaire.be/societes>

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Στο Βέλγιο, ορισμένα επαγγέλματα μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο εάν διαθέτετε τα απαραίτητα επαγγελματικά προσόντα. Η οδηγία 2005/36/ ΕΚ επιτρέπει την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Η οδηγία για τις υπηρεσίες παρέχει στις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε κράτος μέλος της ΕΕ τη δυνατότητα να παρέχουν υπηρεσίες σε προσωρινή και περιστασιακή βάση σε άλλο κράτος μέλος χωρίς να χρειάζεται να εγκατασταθούν εκεί. Ο προσωρινός και περιστασιακός χαρακτήρας των υπηρεσιών καθορίζεται κατά περίπτωση από τη χώρα υποδοχής, και συγκεκριμένα εξετάζει τη διάρκεια της παράδοσης των υπηρεσιών, τη συχνότητα, την περιοδικότητα και τη συνέχεια.

Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, δεν χρειάζεται να προσκομίσετε αποδείξεις για τα επαγγελματικά προσόντα σας. Εάν εκτελείτε ορισμένες δραστηριότητες, ίσως χρειαστεί να λάβετε άδεια ή προηγούμενη άδεια. Το ίδιο ισχύει για τα μέρη που παρέχουν προσωρινές και έκτακτες υπηρεσίες.

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)

Όσον αφορά τη σήμανση, αλλά και τις μεθόδους πώλησης των καταναλωτικών προϊόντων γενικά στο Βέλγιο, επισημαίνουμε ότι οι γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές που υπάρχουν στη χώρα, καθορίζουν σε πολύ μεγάλο βαθμό την καταναλωτική συμπεριφορά και τα χαρακτηριστικά της.

Οι προδιαγραφές οι οποίες ισχύουν για τα προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά του Βελγίου, είναι αυτές που θεσπίζονται σε ευρωπαϊκό / κοινοτικό επίπεδο και είναι εναρμονισμένες σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ώστε να επιτρέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

Ειδικότερα για τα τρόφιμα, οι διαδικασίες και προδιαγραφές θεσπίσθηκαν στην σχετική νομοθεσία του 2002 (Κανονισμός EC/178/2002), και εισήγαγαν από την 1.1.2005, υποχρεωτική ιχνηλασιμότητα σε ολόκληρη την διατροφική αλυσίδα (δηλαδή να υπάρχει σύστημα ελέγχου από τον αρχικό παραγωγό έως τον τελικό πωλητή). Αρμόδια για την ασφάλεια των τροφίμων σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι η European Food Safety Authority, η οποία μεταξύ άλλων παρέχει γνωμοδοτήσεις στα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα σε θέματα ασφάλειας τροφίμων. Η υπηρεσία αυτή συνεργάζεται στενά, τόσο με τις αντίστοιχες εθνικές αρχές των κρατών μελών, όσο και με τους εκπροσώπους της βιομηχανίας. Η ιστοσελίδα της βρίσκεται στη διεύθυνση: <http://www.efsa.europa.eu/>.

Στο Βέλγιο, αρμόδια για την ασφάλεια των τροφίμων είναι η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για την Ασφάλεια της Τροφικής Αλυσίδας (Agence Fédérale pour la Sécurité de la Chaîne Alimentaire – AFSCA), ιστοσελίδα: <http://www.favv.be/home-en>

B.1.5 Τιμολόγηση

Το 2013, η κυβέρνηση τροποποίησε το θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του ανταγωνισμού και τον έλεγχο του επιπέδου των τιμών, επιφέροντας σημαντικές μεταβολές τόσο σε διαδικασίες, όσο και σε θεσμικό επίπεδο. Η μεταρρύθμιση αναδιοργάνωσε πλήρως τη βελγική αρχή ανταγωνισμού, οι διαδικασίες της οποίας προκαλούσαν μεγάλες καθυστερήσεις στην πρόοδο επίλυσης εκκρεμών υποθέσεων, με την εκχώρηση επιπλέον αρμοδιοτήτων επιτελικής – εκτελεστικής φύσης, βελτιώνοντας έτσι σημαντικά την αποτελεσματικότητά της. Η πολιτική ανταγωνισμού είναι διαφανής με σχετική νομοθεσία και είναι συμβατή με την κοινοτική νομοθεσία. Η φορολογική, η εργατική, η υγειονομική / ασφαλιστική νομοθεσία, οι κανονισμοί ασφάλειας εργασίας και η λοιπή νομοθεσία ελέγχου πιθανών στρεβλώσεων ή εμποδίων στις επενδύσεις και την οικονομική δραστηριότητα, βρίσκεται σε επίπεδα αντίστοιχο των υπολοίπων χωρών της ΕΕ.

Επιπλέον, δημιουργήθηκε Παρατηρητήριο Τιμών και δόθηκε στην αρχή ανταγωνισμού η αρμοδιότητα παρέμβασης σε περιπτώσεις υπερβολικών τιμών ή περιθωρίων κέρδους ενώ επεκτάθηκε η ευθύνη. Επίσης οι διοικητικές κυρώσεις σε περιπτώσεις παραβίασης του αρχών του υγιούς ανταγωνισμού επεκτάθηκαν ώστε να επιβαρύνουν πέραν του νομικού προσώπου και τα στελέχη του.

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία

Στο Βέλγιο ως χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως και είναι και η Ελλάδα δεν υπάρχουν δασμοί για τα ελληνικά προϊόντα.

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Γενικά δεν υφίσταται κάποιου είδους περιορισμοί στις εισαγωγές για τα ελληνικά προϊόντα.

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων

Το βελγικό τραπεζικό σύστημα είναι αρκετά ανεπτυγμένο και οργανωμένο. Διαθέτει μεγάλη γκάμα τραπεζικών υπηρεσιών και προηγμένες υπηρεσίες e-banking οι οποίες είναι εξαιρετικά διαδεδομένες. Οι πιστώσεις διατίθενται χωρίς διακρίσεις σε εγχώριους και αλλοδαπούς επενδυτές. Δεδομένης της εξωστρέφειας της βελγικής οικονομίας, παρουσία έχουν και αρκετά διεθνή τραπεζικά ιδρύματα με σημαντικό αριθμό υποκαταστημάτων. Αντίστοιχα, οι μεγαλύτερες τράπεζες του Βελγίου εκπροσωπούνται με υποκαταστήματα και γραφεία αντιπροσώπευσης σε πολλές χώρες.

Οι τέσσερις κυριότερες τράπεζες του Βελγίου με διεθνή δραστηριότητα είναι: η BNP-Paribas Fortis (πρόκειται για την εξαγορασθείσα από την γαλλική BNP Paribas της βελγικής Fortis, www.bnpparibasfortis.be), η Belfius (πρόκειται για το εθνικοποιημένο κομμάτι του ομίλου DEXIA, www.belfius.be), η KBC (πρόκειται για φλαμανδική τράπεζα με παρουσία και σε άλλες χώρες, www.kbccorporates.com και η ING Belgium (θυγατρική του ολλανδικού τραπεζικού ομίλου με σημαντικότερη διεθνή παρουσία) www.ing.be, οι οποίες προσφέρουν πλήρη γκάμα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και ειδικούς λογαριασμούς και υπηρεσίες για μη βελγικές επιχειρήσεις. Τραπεζικές υπηρεσίες προσφέρουν και τα Βελγικά Ταχυδρομεία www.bpostbanque.be

Σημαντικό δίκτυο υποκαταστημάτων στο Βέλγιο διαθέτει και η τράπεζα Beobank (μετονομασθείσα από Citibank Belgium S.A.), η οποία ανήκει στον γαλλικό τραπεζικό όμιλο (Crédit Mutuel Nord Europe – CMNE). Άλλες τράπεζες που λειτουργούν στο Βέλγιο, είτε εγχώριες είτε θυγατρικές είτε ως υποκαταστήματα ξένων τραπεζικών ομίλων, περιλαμβάνουν τις Deutsche Bank, AXA Bank Europe, Argenta, Radobank Belgium, Banca Monte Dei Paschi Belgio, Crelan (πρώην Crédit Agricole), Keytrade Bank, Triodos Bank και άλλες.

Στο τέλος του 2000 το Χρηματιστήριο Βρυξελλών συγχωνεύθηκε με εκείνα του Παρισιού, του Άμστερνταμ και λίγο αργότερα, το 2002, με το Χρηματιστήριο της Λισσαβόνας, σχηματίζοντας το EURONEXT, το οποίο αργότερα, το 2007, συγχωνεύθηκε με το Χρηματιστήριο Ν. Υόρκης (NYSE) και χαρακτηρίζεται από αρκετά ευέλικτες διαδικασίες για αυξήσεις κεφαλαίων, εκδόσεις νέων μετοχών, ομολόγων κλπ. Επίσης το Νοέμβριο του 2013, συγχωνεύτηκε η αμερικανική χρηματιστηριακή πλατφόρμα (κυρίως ενεργειακών παραγωγών) Intercontinental

Exchange και η NYSE EURONEXT που ήταν η μητρική εταιρεία του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών. Σε συνέχεια της εν λόγω συγχώνευσης, η EURONEXT διαχωρίστηκε οριστικά από την Intercontinental Exchange τον Ιούνιο του 2014, πραγματοποίησε την είσοδό της στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών και σύμφωνα με χρηματιστηριακούς αναλυτές έχει επωφεληθεί σημαντικά από τον εν λόγω διαχωρισμό (spin off), επικεντρώνομενη στις παραδοσιακές χρηματιστηριακές της δραστηριότητες και αναπτύσσοντας νέες πλατφόρμες διαπραγμάτευσης τίτλων και νέα χρηματιστηριακά προϊόντα.

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Γενικά δεν υφίσταται κάποιου είδους περιορισμοί στην ιδιοκτησία. Η ιδιοκτησία προστατεύεται σύμφωνα με τα πρότυπα των υπόλοιπων ανεπτυγμένων χωρών.

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Η εργασιακή απασχόληση είναι μία αρκετά ρυθμισμένη δραστηριότητα στο Βέλγιο όπου οι προβλεπόμενες συνθήκες εργασίας και τα κατώτατα όρια της μισθοδοσίας, τηρούνται αυστηρά. Η εργασιακή αγορά διέπεται από ειδικές ρυθμίσεις οι οποίες, ανάλογα με το επάγγελμα, έχουν συμφωνηθεί από διμερής επιτροπές αποτελούμενες τόσο από τους εργοδότες όσο και από τους υπαλλήλους ενώ οι διάφορες συλλογικές συμβάσεις εργασίας (CAO) έχουν καθορίσει τους ελάχιστους μισθούς και τα επίπεδα αυτών σε πολλές βιομηχανίες. Αυτές οι συμφωνίες συχνά επεκτείνονται σε άλλα οφέλη για τους εργαζομένους, όπως οι πριμοδοτήσεις διακοπών και η υγειονομική περίθαλψη.

Μια σύμβαση εργασίας θεωρείται ορισμένου χρόνου εφόσον αμφότερα τα μέρη συμφωνούν να συνεργαστούν από μια συγκεκριμένη ημερομηνία για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. (π.χ. για 3 μήνες) Μπορούν να υπάρξουν μόνο τέσσερις τέτοιες συμφωνίες μέσα σε ένα μέγιστο διάστημα δύο ετών όπου ο συνολικός χρόνος απασχόλησης δεν μπορεί να είναι λιγότερος από 3 μήνες. Σε άλλη περίπτωση, η σύμβαση θεωρείται αορίστου χρόνου.

Ο αριθμός των ωρών εργασίας πλήρους απασχόλησης καθορίζεται σε 40 ώρες την εβδομάδα κατ' ανώτατο όριο ή 8 ώρες την ημέρα. Εάν ένας εργοδότης επιθυμεί να αποκλίνει από αυτό το πρόγραμμα εργασίας μπορεί να το πράξει μόνο εφόσον έχουν προηγηθεί σχετικές διαπραγματεύσεις και συμφωνίες σε τομεακό/βιομηχανικό επίπεδο.

Στην περίπτωση απασχόλησης αορίστου χρόνου, κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να καταγγείλει πρόωρα τη συμφωνία με ειδοποίηση ακύρωσης. Κατά τη διάρκεια της περιόδου ματαίωσης, ο εργαζόμενος παραμένει στην υπηρεσία του εργοδότη και εξακολουθεί να λαμβάνει τον μισθό του ανάλογα. Στο τέλος της διάρκειας της ακύρωσης, η σύμβαση εργασίας τερματίζεται πραγματικά.

Υπάρχουν ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη διάρκεια της ειδοποίησης ακύρωσης. Όταν αγνοούνται ορισμένες συγκεκριμένες διατυπώσεις κατά τη διαδικασία, η ειδοποίηση ακύρωσης καθίσταται άκυρη.

Στο Βέλγιο μπορεί κάποιος να εργαστεί ως μισθωτός ή ως αυτοαπασχολούμενος. Οι αυτοαπασχολούμενοι εργάζονται για μια εταιρεία χωρίς σύνδεση με την εταιρεία. Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης είναι χαμηλότερες για τους αυτοαπασχολούμενους.

Το Βέλγιο διαθέτει ένα εκτεταμένο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης που καλύπτει την ιατρική περίθαλψη, την ανεργία, τις συντάξεις, τη μητρότητα, τα ατυχήματα, τους τραυματισμούς στο χώρο εργασίας καθώς και τις αμοιβές των νοσοκομείων.

Οι εργοδότες πρέπει να εγγραφούν στην Εθνική Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης (ONSS) όπου θα καταβληθούν οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

Επιπλέον, οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που πληρώνονται επί του εισοδήματος έχουν σε γενικές γραμμές ως εξής: οι συνολικές εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις κυμαίνονται σε μεταξύ 30% και 33% επί του μεικτού μισθού ανάλογα με τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και την κατάσταση του εργαζόμενου (αρχαιότητα, υπηρεσιακή σχέση, οικογενειακή κατάσταση, τόπος κατοικίας), ενώ η εισφορά του εργαζόμενου σε 13,07% επί του μεικτού μισθού (και επί του 10,08% του μικτού μισθού για τους εργάτες και τους εκτελούντες χειρωνακτική εργασία).

Το παρακάτω παράδειγμα δίνει έναν υπολογισμό του κόστους : Ετήσιο κόστος για εργαζόμενο με μηνιαίο μισθό €1500 μετά τις κρατήσεις, το συνολικό κόστος για την επιχείρηση είναι : $€1500 \times 13.92$ (περιλαμβάνει επίδομα αδειας και 13^ο μισθό) = 20.880 + 35% εισφορές = Συνολικό κόστος € 28.188.

Στον πρόσφατο προϋπολογισμό για το 2022 προβλέπονται κάποια επιπλέον μέτρα για την αγορά εργασίας μέτρα για την επανένταξη των μακροχρόνια ασθενών εργαζομένων και κυρώσεις για τους εργαζόμενους και τους εργοδότες όπου δεν τηρούνται. Επίσης δεν απαιτείται ιατρική βεβαίωση για απουσία μίας ημέρας , τρεις φορές το χρόνο, εκτός από ΜΜΕ. Δικαίωμα εκπαίδευσης τουλάχιστον 5 ημέρες το χρόνο για κάθε εργαζόμενο Περισσότερη ευελιξία για νυχτερινή εργασία στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου. Αυξάνεται η βάση για τον υπολογισμό της εισφοράς κοινωνικής ασφάλισης για επαγγελματίες αθλητές (συμπεριλαμβανομένων των ποδοσφαιριστών). Φόρος αεροπορικών εταιρειών σε μικρές πτήσεις έως 500 χιλιόμετρα Σταδιακή κατάργηση/σταδιακή κατάργηση του φορολογικού πλεονεκτήματος για το «επαγγελματικό ντίζελ» (υπάρχει σχέδιο νόμου για τον οικολογικό χαρακτήρα της κινητικότητας που προβλέπει αυξημένη έκπτωση για επενδύσεις σε φορτηγά μηδενικών εκπομπών και υποδομές επαναφόρτισης). Μεταρρύθμιση του συστήματος παρακράτησης φόρου μισθού (ιδίως για την εργασία με βάρδιες και τη νυχτερινή εργασία).

Αναπροσαρμογή στην ειδική εισφορά κοινωνικής ασφάλισης. Η έκπτωση φόρου για τη φροντίδα των παιδιών αυξάνεται στα 14 ευρώ/ημέρα/παιδί. Τροποποιήσεις στις φορολογικές διατάξεις των ομογενών. Το ποσό που καταβάλλεται σε σχέση με ορισμένους διακανονισμούς δεν θα εκπίπτει πλέον φόρου. Αυξημένες προσπάθειες για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης. Ο ΦΠΑ και οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης στον καπνό θα πρέπει να αλλάξουν. Θα δημιουργηθεί ένα νομικό πλαίσιο για τα προϊόντα καπνού και τα ηλεκτρονικά τσιγάρα και οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης στα προϊόντα καπνού θα αυξηθούν από την 1η Ιανουαρίου 2022. Τα επιπλωμένα καταλύματα που ενοικιάζονται από ιδιώτες θα υποβάλλονται σε ΦΠΑ.

Μεταξύ των ανακοινώσεων του Πρωθυπουργού σχετικά με την αγορά εργασίας, ως μέρος του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού του 2022, αφορά καταρχήν την εβδομαδιαία ευελιξία του χρόνου εργασίας. Μέχρι τώρα, ο μέγιστος χρόνος εργασίας είχε οριστεί σε 8 ώρες την ημέρα και 38 ώρες την εβδομάδα. Συνεπώς, η συμφωνία οδηγεί σε αύξηση της νόμιμης διάρκειας του καθημερινού χρόνου εργασίας σε περίπτωση ανάγκης με δυνατότητα λιγότερων ορών εργασίας ή και δυνατότητα 4 ημέρου.

Επίσης, ανακοινώθηκε ότι οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) θα εξαιρούνται από το νέο μέτρο που καταργεί την απαίτηση να προσκομίσει ιατρικό πιστοποιητικό για μία ημέρα απουσίας και αυτό έως τρεις ημέρες ετησίως. Το UCM και το Unizo είχαν πράγματι εκφράσει τους φόβους τους για αύξηση των απουσιών όταν αυτό το μέτρο αναφέρθηκε κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Επιπλέον, θα ληφθούν πολλά μέτρα υποστήριξης για μακροχρόνιους ασθενείς, για πρώτη φορά, θα εξασφαλιστεί μια πραγματική ευθύνη όλων των ενδιαφερομένων παραγόντων (ταμεία ασφάλισης υγείας, εργαζόμενοι, εργοδότες, συνταγογράφοι), με κυρώσεις ως το κλειδί για τους εργαζόμενους που αρνούνται να απαντήσουν σε ιατρικό ερωτηματολόγιο σχετικά με την κατάστασή τους. Σε εταιρείες με περισσότερους από 50 εργαζόμενους, θα μπορούσαν να επιβληθούν κυρώσεις σε όσους υπερβούν τον καθορισμένο μέσο όρο, δηλαδή θα χάσουν το 2,5% της μισθοδοσίας τους κατά τη διάρκεια ενός τριμήνου.

Επίσης το δικαίωμα στην κατάρτιση των εργαζομένων «μεταρρυθμίζεται» σύμφωνα με τον Υπουργό Απασχόλησης. Μεσοπρόθεσμα, κάθε εργαζόμενος θα δικαιούται κάθε χρόνο τουλάχιστον 5 ημέρες αφιερωμένες σε νέες μαθητείες. Σύμφωνα με έρευνα το 65% των ήδη εξειδικευμένων είχε λάβει εκπαίδευση το 2016, σε σύγκριση με το 20% αυτών με χαμηλή εξειδίκευση. Επίσης εργαζόμενοι ηλικίας μεταξύ 55 και 64 ετών είναι τώρα τρεις φορές λιγότερο πιθανό να εκπαιδευτεί από ότι ένας συνάδελφος του ηλικίας 25 έως 34 ετών.

Τέλος, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση είπε ότι θα λάβει μέτρα για τη διευκόλυνση της νυχτερινής εργασίας στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, αφενός, πρόκειται

για επανενεργοποίησης ενός μέτρου που έλαβε η προηγούμενη κυβέρνηση, το οποίο καθιστά δυνατή την εισαγωγή της νυχτερινής εργασίας σε μια εταιρεία σε αυτόν τον τομέα μόλις συμφωνήσει το σωματείο. Από την άλλη πλευρά, οι εργαζόμενοι που επιθυμούν ατομικά να εργαστούν τη νύχτα θα μπορούν επίσης να το κάνουν.

Επίσης η κυβέρνηση υποσχέθηκε να μεταρρυθμίσει το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς για τους ξένους εργαζόμενους στο Βέλγιο. Οι αλλοδαποί που διαμένουν προσωρινά στο Βέλγιο ενώ βρίσκονται σε προσωρινή εργασία φορολογούνται μόνο τις ημέρες που εργάστηκαν πράγματι στο Βέλγιο. Απολαμβάνουν επίσης μια γενναιοδωρή έκπτωση εξόδων, γεγονός που κάνει το Βέλγιο φορολογικό παράδεισο για τους αλλοδαπούς εργαζόμενους. Το Βελγικό δικαστήριο έχει επανειλημμένα επικρίνει αυτό το καθεστώς, το οποίο ωφελεί περίπου 20.000 στελέχη σύμφωνα με την τελευταία έκθεσή του. Ορισμένοι εκπατρισμένοι επωφελούνται από το σύστημα για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, καθιστώντας τους φαινομενικά λιγότερο πραγματικούς εκπατρισμένους και περισσότερο μετανάστες του οποίου η κύρια κατοικία είναι τώρα το Βέλγιο, χωρίς σχέδια να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους στο εγγύς μέλλον. Η εφημερίδα De Standard αναφέρει ότι η προσαρμογή του τρέχοντος συστήματος θα μπορούσε να αποφέρει έως και 35 εκατομμύρια ευρώ.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Βελγίου.

Το Βέλγιο αποτελεί μία ελκυστική βάση για πολλές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις ευρωπαϊκές αγορές. Τα πιο σημαντικά ευρωπαϊκά επιχειρηματικά κέντρα, Παρίσι, Λονδίνο, Άμστερνταμ, Φρανκφούρτη, βρίσκονται σε ακτίνα 300χλμ. ενώ οι στενοί οικονομικοί δεσμοί του Βελγίου με την Ολλανδία και το Λουξεμβούργο (Benelux) το καθιστούν ως ένα άριστο σημείο εκκίνησης για όσους επιθυμούν να επεκτείνουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες στην Ευρώπη. Το εξαιρετικό δίκτυο διανομών (καλά αναπτυγμένα αεροδρόμια, λιμάνια, δρόμοι και σιδηροδρομικές γραμμές) καθώς και η ανοικτή και άκρως ανταγωνιστική αγορά είναι δεδομένα που πρέπει να συνεκτιμηθούν σε μία έρευνα για τη διαμόρφωση στρατηγικής εισόδου στην βελγική αγορά.

Αλλά σημαντικά οφέλη που θα πρέπει να συνεκτιμηθούν στη διαμόρφωση στρατηγικής είναι:

- Χαμηλά εμπόδια εισόδου στην αγορά.
- Ευνοϊκές εμπορικές συμφωνίες. Το Βέλγιο είναι μέλος της ΕΕ και του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ). Αυτό σημαίνει ότι τα εμπορεύματα που κατασκευάζονται στην Ελλάδα απαλλάσσονται από τους εισαγωγικούς δασμούς.
- Πληθυσμός με υψηλό διαθέσιμο εισόδημα / ποιότητα ζωής. Το Βέλγιο θεωρείται χώρα με υψηλό βιοτικό επίπεδο, άριστες υπηρεσίες υγείας, στέγασης,

εκπαίδευσης και υποδομές. Το βελγικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης είναι γνωστό ως ένα από τα καλύτερα στον κόσμο. Η υψηλής ποιότητας ιατρική περίθαλψη παρέχεται με σχετικά χαμηλό κόστος.

- Είναι κοντά στους κορυφαίους φορείς λήψης αποφάσεων σε διεθνείς οργανισμούς: Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), Οργανισμός του Βορειοατλαντικού Συμφώνου (ΝΑΤΟ)
- Η ποιότητα του εργατικού δυναμικού. Η υψηλή ποιότητα του βελγικού εκπαιδευτικού συστήματος είναι πολύ σημαντική για τους πιθανούς επενδυτές. Η εκπαίδευση ρυθμίζεται και για το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδοτείται από τις κοινότητες.
- Πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Η συνύπαρξη διαφορετικών εθνικοτήτων, ιδίως στη περιοχή των Βρυξελλών, αλλά και η πολυγλωσσία (οι περισσότεροι κάτοικοι μιλούν ολλανδικά, γαλλικά και αγγλικά) αποτελούν στοιχεία της αγοράς.
- Διαφανής πολιτική ανταγωνισμού συμβατή με την κοινοτική νομοθεσία.
- Η φορολογική, η εργατική, η υγειονομική / ασφαλιστική νομοθεσία, οι κανονισμοί ασφάλειας εργασίας και η λοιπή νομοθεσία ελέγχου πιθανών στρεβλώσεων ή εμποδίων στις επενδύσεις και την οικονομική δραστηριότητα, βρίσκεται σε επίπεδα αντίστοιχα των υπολοίπων ευρωπαϊκών χωρών.

Η επιλογή του τρόπου διείσδυσης στην βελγική αγορά, όπως και σε οποιαδήποτε άλλη αγορά, εξαρτάται κυρίως από τα διαθέσιμα επενδυτικά κεφάλαια και τον τύπο του προϊόντος ή της παρεχόμενης υπηρεσίας. Ανάλογα με τα δεδομένα της κάθε επιχείρησης, το πλάνο εισόδου μπορεί να συμπεριλαμβάνει:

- απευθείας εξαγωγή
- εύρεση τοπικού συνεργάτη ή διανομέα
- δημιουργία τοπικής θυγατρικής
- λειτουργία μέσω υποκαταστήματος
- κοινοπραξία

Η έρευνα αγοράς μέσω στοιχείων που διαθέτει το εμπορικό τμήμα της Πρεσβείας της Ελλάδας στο Βέλγιο καθώς και άλλοι σύνδεσμοι που παρατίθενται στο σχετικό παράρτημα μπορούν να δώσουν χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με τις δυνατότητες ή/και προκλήσεις συγκεκριμένων εμπορικών / βιομηχανικών κλάδων.

Σε κάθε περίπτωση, είναι χρήσιμο να επισημανθεί ότι οι τομείς προτεραιότητας του Βελγίου για οικονομική ανάπτυξη περιλαμβάνουν:

- Τη βιοτεχνολογία
- Τον τομέα των προϊόντων διατροφής

- Τη περιβαλλοντική τεχνολογία
- Το φαρμακευτικό τομέα
- Τη τεχνολογία επικοινωνιών πληροφοριών (ΤΠΕ)
- Τις μεταφορές και τον ανεφοδιασμό

Σημείο αιχμής για κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα είναι η δυνατότητα ελκυστικής τιμολόγησης του προϊόντος ή της υπηρεσίας σε σχέση με αυτά του ανταγωνισμού.

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Οι Βέλγοι εισαγωγείς είναι σχετικά μικρού μεγέθους και συνήθως πιεστικοί για να λαμβάνουν τους καλύτερους δυνατούς όρους πιστώσεων. Οι Βέλγοι εισαγωγείς είναι συνηθισμένοι σε ευέλικτους όρους πληρωμής, ιδιαίτερα με εταιρους τους σε γειτονικές χώρες, λ.χ. Γαλλία, Γερμανία, Ολλανδία, Βρετανία, ωστόσο η πλέον συνηθισμένη προθεσμία πληρωμών είναι στις 60 ημέρες.

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας

Ο επενδυτής που ενδιαφέρεται να ασκήσει επιχειρηματική δραστηριότητα στο Βέλγιο, έχει τη δυνατότητα να το πράξει είτε με την ίδρυση θυγατρικής εταιρείας είτε με τη σύσταση υποκαταστήματος. Η επιλογή αυτή συνεπάγεται την επέλευση σημαντικών έννομων συνεπειών όσον αφορά τη νομική και οικονομική μεταχείριση της επιχείρησης από το βελγικό κράτος.

Η παρουσία του ξένου επενδυτή στη χώρα μέσω της σύστασης θυγατρικής εταιρείας ισοδυναμεί με ίδρυση νέας εταιρείας, αμιγώς βελγικής ιθαγένειας, με πλήρως ξεχωριστή νομική προσωπικότητα από τη μητρική εταιρεία, η οποία δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για τις πληρωμές και τα χρέη της θυγατρικής της. Λόγω της βελγικής ιθαγένειας, η θυγατρική εταιρεία διέπεται από το βελγικό δίκαιο για το σύνολο των θεμάτων που την αφορούν (φορολογία, κοινωνική ασφάλιση, ΦΠΑ, εταιρικές υποχρεώσεις κλπ.).

Αντιθέτως, το υποκατάστημα, δεν έχει ξεχωριστή νομική προσωπικότητα από την εταιρεία της χώρας προέλευσης και εξαρτάται από αυτήν νομικά και οικονομικά, με αποτέλεσμα η τελευταία να ευθύνεται πλήρως για τις οφειλές του. Το υποκατάστημα διατηρεί την ιθαγένεια της μητρικής εταιρείας και συνακόλουθα θεωρείται για το βελγικό κράτος και τη βελγική έννομη τάξη ως ξένη εταιρεία. Υπόκειται βεβαίως στο βελγικό κανονιστικό πλαίσιο όσον αφορά την λειτουργία, την διοίκηση και την φορολογία του. Συνήθως, τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών επωφελούνται του ειδικού ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος των

πλασματικών τόκων. Οι αλλοδαπές εταιρείες που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν συναλλαγές στο Βέλγιο μπορούν να το κάνουν ανοίγοντας ως υποκατάστημα ή θυγατρική. Το άνοιγμα ως θυγατρική σημαίνει ότι η επιχείρηση στο Βέλγιο θα αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστή νομική οντότητα, παρόμοια με μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, διαφορετική από τη μητρική εταιρεία. Το υποκατάστημα έχει απεριόριστη ευθύνη (παρόμοια με την ατομική ιδιοκτησία ή την προσωπική εταιρεία) και η μητρική εταιρεία είναι νομικά υπεύθυνη για όλα τα χρέη και τις υποχρεώσεις. Οι αλλοδαπές εταιρείες πρέπει να εγγραφούν στην Τράπεζα Πληροφοριών για Επιχειρήσεις και γενικά ακολουθούν τις ίδιες διαδικασίες με τις εγχώριες επιχειρήσεις :

<https://economie.fgov.be/en/themes/enterprises/crossroads-bank-enterprises>

Οι επιχειρήσεις εντός της ΕΕ που επιθυμούν να επεκταθούν στο Βέλγιο μπορούν να το κάνουν με τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής εταιρείας (SE) - μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης που μπορεί να λειτουργεί σε πολλές χώρες της ΕΕ - εφόσον πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης 120.000 ευρώ.

Κάθε ξένη εταιρεία που επιθυμεί να ιδρύσει υποκατάστημα στο Βέλγιο οφείλει να διορίσει ως νομικό εκπρόσωπό της φυσικό πρόσωπο υπεύθυνο για όλες τις δραστηριότητες του υποκαταστήματος, συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγών με τρίτους καθώς και όλων των οικείων νομικών ζητημάτων. Το πρόσωπο αυτό θεωρείται ο «νομικός εκπρόσωπος» («legal representative») της εταιρείας στο Βέλγιο.

Επίσης αναγκαία είναι η δημοσίευση στην επίσημη βελγική Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Moniteur Belge):

1. Της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ξένης εταιρείας, για την ίδρυση υποκαταστήματος στο Βέλγιο. Η απόφαση αυτή πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει το όνομα του φυσικού προσώπου που διορίζεται ως νομικός εκπρόσωπος της εταιρείας στο Βέλγιο.

2. Του καταστατικού της ξένης εταιρείας και του ΦΕΚ, στο οποίο δημοσιεύτηκε η ίδρυσή της στη χώρα ιθαγένειας. Το κόστος δημοσίευσης ανέρχεται στο ποσό των 265,47 ευρώ (ή 214,41 ευρώ στην ηλεκτρονική έκδοση), καθώς ωστόσο τούτο αναπροσαρμόζεται συχνά, επιβάλλεται η διασταύρωσή του στην οικεία ιστοσελίδα: http://www.ejustice.just.fgov.be/tsv_pub/tarif_f.htm

Μετά τη δημοσίευση των ως άνω εγγράφων, ο τελευταίος ισολογισμός της μητρικής εταιρείας κατατίθεται στην Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (Banque Nationale de Belgique, Centrale des Bilans). Η κατάθεση μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά (βεβαίως εφ' όσον υποβληθούν επικυρωμένα έγγραφα μάλλον η κατάθεση θα πρέπει να γίνει έντυπα τουλάχιστον στην αρχική φάση) και το κόστος κυμαίνεται μεταξύ 418,73 και 489,51 ευρώ ανάλογα με τον τρόπο κατάθεσης, για μεγάλες και

εισηγμένες στο Χρηματιστήριο επιχειρήσεις, και μεταξύ 155,67 και 226,34 ευρώ για μικρομεσαίες και μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο εταιρείες, ανάλογα και πάλι με τον τρόπο κατάθεσης. Περισσότερες λεπτομέρειες μπορούν να αντληθούν στην ιστοσελίδα της Κεντρικής Τράπεζας: http://www.nbb.be/pub/03_00_00_00_00/03_05_00_00_00/03_05_01_00_00.htm?l=e_n

Επισημαίνεται ότι όλα τα ως άνω αναφερθέντα έγγραφα, εκτός από τον ισολογισμό της εταιρείας, πρέπει να μεταφραστούν από εξουσιοδοτημένο Βέλγο μεταφραστή στη γαλλική ή στην ολλανδική γλώσσα. Κατάλογος ορκωτών μεταφραστών τηρείται στα Δικαστήρια και η μετάφραση επικυρώνεται από το Greffe du Tribunal de Commerce. Ειδικά το καταστατικό της μητρικής εταιρείας θα πρέπει να φέρει, πριν μεταφραστεί, την Σφραγίδα της Χάγης (Apostille) από την αρμόδια ελληνική αρχή. Για τον ισολογισμό προς δημοσίευση στη Banque Nationale de Belgique, Centrale des Bilans αρκεί απλή μετάφραση στη γαλλική ή την ολλανδική γλώσσα.

Ανάλογες ενέργειες κατάθεσης εγγράφων θα πρέπει να γίνουν επίσης τόσο προς την Βάση Δεδομένων Επιχειρήσεων (Banque Carrefour des Entreprises), όσο και προς το εμπορικό δικαστήριο, ώστε να είναι το υποκατάστημα εγγεγραμμένο στο μητρώο εταιρειών, καθώς και στο φορολογικό μητρώο.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Το Βέλγιο αποτελεί μια ώριμη και ανεπτυγμένη οικονομία στο κέντρο της Ευρώπης, εύκολα προσβάσιμη από κανάλια διανομής χωρών της δυτικής Ευρώπης, οι οποίες παράγουν αρκετά προϊόντα που ανταγωνίζονται τα Ελληνικά. Το Βέλγιο είναι μια ανταγωνιστική αγορά όπου οι εισαγωγείς εξετάζουν τα προϊόντα με βάση την ποιότητα, στην χαμηλότερη δυνατή τιμή. Παράλληλα λόγω του πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος, το Βέλγιο για πολλά προϊόντα αποτελεί αγορά για δοκιμή προϊόντων (στην Ευρώπη είτε από Ευρωπαϊκές εταιρείες είτε εταιρείες τρίτων χωρών).

Οι ανεπτυγμένες υποδομές του, καθιστούν το Βέλγιο σημαντικό διαμετακομιστικό κόμβο και κέντρο διανομής. Διαθέτει το δεύτερο πλέον εκτεταμένο ποτάμιο δίκτυο στην Ευρώπη, εξαιρετικά ανεπτυγμένο οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο. Η Αμβέρσα είναι το δεύτερο μεγαλύτερο ευρωπαϊκό λιμάνι, η Λιέγη το τρίτο μεγαλύτερο ευρωπαϊκό ποτάμιο λιμάνι, ενώ το αεροδρόμιο των Βρυξελλών ένα από τα πλέον πολυσύχναστα ευρωπαϊκά αεροδρόμια, ιδιαίτερα όσον αφορά τα φορτία cargo.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Οι τεχνικές προώθησης και προβολής στο Βέλγιο δεν διαφέρουν από τις υπόλοιπες ανεπτυγμένες δυτικές χώρες. Πολλές αν όχι όλες από αυτές χρησιμοποιούνται και στην Ελλάδα. Αυτό που καθιστά ιδιαίτερο το Βέλγιο είναι όπως προαναφέραμε οι γλωσσικές διαφορές στις τρεις περιφέρειες του Βελγίου. Αυτό αυξάνει το κόστος της διαφήμισης και προώθησης των προϊόντων ή των υπηρεσιών. Εκτός από το γλωσσικό οι ελληνικές επιχειρήσεις θα πρέπει να λάβουν υπόψη την συνεχώς αυξανόμενη διείσδυση της ψηφιακής προβολής των προϊόντων και στο Βέλγιο όπως και αλλού. Η χρήση των social media, ιδιαίτερα στους νέους είναι εξαιρετικά διαδεδομένη.

Οι περισσότερες ελληνικές εισαγωγικές εταιρείες πραγματοποιούν χαμηλού κόστους below the line τεχνικές προώθησης των προϊόντων. Αυτό είναι λογικό εάν λάβουμε υπόψη το μικρό σχετικά μέγεθος και των εξαγωγικών εταιρειών αλλά και των εισαγωγέων. Η ψηφιακή προβολή των ελληνικών προϊόντων στο Βέλγιο είναι αρκετά περιορισμένη με εξαίρεση τον τουρισμό. Οι ελληνικοί τουριστικοί προορισμοί τυγχάνουν ιδιαίτερης ψηφιακής αλλά και γενικότερης προβολής δεδομένου ότι μεγάλοι tour operators τους περιλαμβάνουν στους προορισμούς τους.

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Οι πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές στις τρεις περιφέρειες του Βελγίου επηρεάζουν και τον τρόπο με τον οποίο κλείνονται εμπορικές συμφωνίες. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει στην επιλογή των τοπικών συνεργατών/εισαγωγέων/διανομέων θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι μπορούν να λειτουργούν επιτυχημένα και στις 3 περιφέρειες. Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να επιλέξουν διαφορετικούς συνεργάτες για κάθε περιοχή. Η συνέπεια είναι σημαντική στην βελγική επιχειρηματική κουλτούρα. Ιδιαίτερα οι Φλαμανδοί δίνουν ιδιαίτερη σημασία στην συνέπεια.

Η ιστοσελίδα <https://www.belgium.be/en> παρέχει πληροφορίες για όλες τις πρακτικές πλευρές για την επίσκεψη και διαβίωση στο Βέλγιο σε 4 γλώσσες.

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

Ο Βέλγος καταναλωτής και γενικότερα αγοραστής, επιδιώκει υψηλή ποιότητα και ανταγωνιστικές τιμές, γεγονός που καθιστά τη βελγική αγορά ιδιαίτερα ανταγωνιστική. Το εμπόριο με τα κράτη μέλη της Ε.Ε. είναι απαλλαγμένο από εισαγωγικές διαδικασίες, δασμολογικά, μη δασμολογικά και άλλα τεχνικά εμπόδια, με

αποτέλεσμα μεγάλο μέρος των προϊόντων που καταναλώνονται στο Βέλγιο να είναι από γειτονικές χώρες.

Οι προδιαγραφές οι οποίες ισχύουν για τα προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά του Βελγίου, είναι αυτές που θεσπίζονται σε ευρωπαϊκό / κοινοτικό επίπεδο και είναι εναρμονισμένες σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ώστε να επιτρέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

Ειδικότερα για τα τρόφιμα, οι διαδικασίες και προδιαγραφές θεσπίστηκαν στην σχετική νομοθεσία του 2002 (Κανονισμός EC/178/2002), και εισήγαγαν από την 1.1.2005, υποχρεωτική ιχνηλασιμότητα σε ολόκληρη την τροφική αλυσίδα (δηλαδή να υπάρχει σύστημα ελέγχου από τον αρχικό παραγωγό έως τον τελικό πωλητή). Αρμόδια για την ασφάλεια των τροφίμων σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι η European Food Safety Authority, η οποία μεταξύ άλλων παρέχει γνωμοδοτήσεις στα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα σε θέματα ασφάλειας τροφίμων. Η υπηρεσία αυτή συνεργάζεται στενά, τόσο με τις αντίστοιχες εθνικές αρχές των κρατών μελών, όσο και με τους εκπροσώπους της βιομηχανίας. Η ιστοσελίδα της βρίσκεται στη διεύθυνση: <http://www.efsa.europa.eu/>

Στο Βέλγιο, αρμόδια για την ασφάλεια των τροφίμων είναι η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία για την Ασφάλεια της Τροφικής Αλυσίδας (Agence Fédérale pour la Sécurité de la Chaîne Alimentaire – AFSCA), ιστοσελίδα: <http://www.favv.be/home-en>

Σε περίπτωση διενέξεων μεταξύ επιχειρήσεων είτε μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών, η υπηρεσία Belmed φέρει την αρμοδιότητα της διαιτησίας και επίλυσης διαφορών. Η υποβολή αιτημάτων για την επίλυση διαφορών μπορεί να γίνει και ηλεκτρονικά μέσω της παρακάτω ιστοσελίδας σε τρεις γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, φλαμανδικά):

<https://economie.fgov.be/en/themes/online/belmed-online-mediation/belmed-your-partner> (αγγλικά)

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Το βελγικό Γραφείο για την προστασία της πνευματικής-βιομηχανικής ιδιοκτησίας στο Βέλγιο (Belgian Office for Intellectual Property-OPRI) είναι μια ομοσπονδιακή υπηρεσία, η οποία εκτός από την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων, παρέχει υπηρεσίες έκδοσης και διαχείρισης πιστοποιητικών βιομηχανικής ιδιοκτησίας, σημάτων και συμβουλεύει την εκάστοτε κυβέρνηση. Επίσης παρέχει πληροφορίες στο κοινό, διαθέτει βιβλιοθήκη και αρχείο σημάτων, καθώς και αντιπροσωπεύει το Βέλγιο στο εξωτερικό.

Όπως είναι φυσικό το Βέλγιο έχει ενσωματώσει την Ευρωπαϊκή και διεθνή νομοθεσία σε όλες τις πτυχές της. Το Γραφείο για την προστασία της πνευματικής-βιομηχανικής ιδιοκτησίας συμμετέχει ενεργά σε όλες τις διεθνείς οργανισμούς όπως το Benelux Office for Intellectual Property, Office for Harmonization in the Internal Market, Community Plant Variety Office, European Patent Office, World Intellectual Property Organization, International Union for the Protection of Plant Varieties and the World Trade Organization.

Το Benelux Office for Intellectual Property, είναι ένας οργανισμός που ιδρύθηκε από τις τρεις χώρες (Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο), με σκοπό την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας στις χώρες αυτές. Το Γραφείο διαθέτει πληροφοριακές εφαρμογές και σχετική υποδομή για την υποστήριξη των πατεντών καθόλη την διάρκεια ζωής τους. Η ιστοσελίδα του Βελγικού Γραφείου είναι:

<https://www.boip.int/en>

Επίσης το Βέλγιο είναι μέλος του Διεθνούς Κέντρου για την Επίλυση Επενδυτικών Διαφορών (ICSID) και συχνά περιλαμβάνεται σχετική ρήτρα διαιτησίας στις επενδυτικές συμφωνίες. Είναι επίσης μέλος της Σύμβασης της Ν. Υόρκης για την Αναγνώριση και Εφαρμογή Αλλοδαπών Αποφάσεων Διαιτησίας (New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards) του 1958.

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Πέραν των κοινοτικών ρυθμίσεων, οι βασικές συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου, που έχουν υπογραφεί μεταξύ Ελλάδας και Βελγίου, είναι οι εξής :

- Συμφωνία περί Απαλλαγής της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (24.5.68, Ν.Δ 117/1969 ΦΕΚ 41/Α/1969). Αναθεωρήθηκε και μονογραφήθηκε το 1994 και υπεγράφη στην Αθήνα στις 25 Μαΐου του 2004. Το Βέλγιο κύρωσε την Συμφωνία στις 22/9/2005. Από ελληνικής πλευράς η Συμφωνία κυρώθηκε με τον Νόμο 3407 (ΦΕΚ 266/Α/25.10.2005. Εν. Ισχ. 30-12-2005. Αν. ΦΕΚ 36/Α/16-2-2006). Στις 16.3.2010 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες Πρωτόκολλο που τροποποιεί την Συμφωνία (άρθρο 25), το οποίο κυρώθηκε από ελληνικής πλευράς με τον Νόμο 4106 (ΦΕΚ 6/Α/9.1.2013).
- Συμφωνία Απαλλαγής Φορολογίας Αεροπορικών και Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων (23.6.54, ΦΕΚ 62/Α/1955)
- Συμφωνία Οδικών Μεταφορών (16.7.69, Ν 366/22-6-1976, ΦΕΚ160/Α/25-6-1976).
- Αεροπορική Σύμβαση (13-4-1955, ΦΕΚ107/Α/1957 Εμπιστευτικό μνημόνιο κατανοήσεως επί της ανωτέρω συμβάσεως 12-5-1972).
- Συμφωνία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1-4-58, ΦΕΚ 179/1958 και 191/1960).
- Αεροπορική Σύμβαση Αθήνα, 13-4-1955, ΦΕΚ 107/Α/1957.

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων ισχύει τόσο για κατοίκους όσο και μη κατοίκους, και καταβάλλεται σε ετήσια βάση. Κάτοικος θεωρείται αυτός που η έδρα ή η έδρα της περιουσίας (κέντρο οικονομικού ενδιαφέροντος) βρίσκεται στο Βέλγιο. Η κατοικία ή ο τόπος κατοικίας ορίζεται γενικά ως ο τόπος όπου το άτομο έχει τη μόνιμη κατοικία του. Ένας κάτοικος υπόκειται σε φόρο επί του παγκόσμιου εισοδήματός του, αυτό είναι το εισόδημα που κερδίζεται, το εισόδημα από ακίνητα, το εισόδημα από κινητή περιουσία και τα διάφορα εισοδήματα. Ένας μη κάτοικος υπόκειται σε φόρο επί του εισοδήματος που εισπράττει στο Βέλγιο ή προέρχεται από βελγικές πηγές.

Η φορολογία φυσικών προσώπων στο Βέλγιο είναι προοδευτική. Ισχύει προσωπικό αφορολόγητο 7.430 €, το οποίο προσαυξάνεται για πρόσθετα εξαρτώμενα οικογενειακά μέλη.

Φορολογία φυσικών προσώπων – κλίμακες φορολογίας

€ 0-12.990 (εκτός αφορολόγητου)	25%
€12.990 έως €22.990	40%
€22.990 έως €39.660	45%
€39.660 +	50%

Ασφαλιστικές εισφορές ανέρχονται σε 35% για τον εργοδότη και 13% για τους εργαζόμενους. Οι αυτοαπασχολούμενοι πληρώνουν τους ίδιους συντελεστές με ανώτατο όριο € 15.905 το έτος.

Στο Βέλγιο εφαρμόζεται επίσης φορολόγηση ακίνητης περιουσίας (*précompte immobilier*) με συντελεστές 1,25% και 2,5% επί του τεκμαρτού εισοδήματος. Το ύψος της φορολόγησης κυμαίνεται ανάλογα με την τοποθεσία του ακινήτου, βάσει του κτηματολογίου (*revenue cadastral*). Οι τοπικές αρχές σε αρκετές περιπτώσεις επιβάλλουν και άλλους επιπλέον φόρους επί των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων. Επίσης, η αγορά ακινήτων επιβαρύνεται με φορολογικούς συντελεστές της τάξεως του 12,5% στην Βαλλονία και τις Βρυξέλλες και 10% σε ακίνητα στην περιοχή της Φλάνδρας, γεγονός που καθιστά την αγοραπωλησία ακινήτων για κερδοσκοπικούς σκοπούς εξαιρετικά ακριβή.

Επίσης ένας νέος "Φόρος περιουσίας" και "άρση του τραπεζικού απορρήτου" πρόκειται να επιβληθεί αρχίζοντας από το 2021. Η «συμβολή αλληλεγγύης» όπως ονομάστηκε η φορολόγηση λογαριασμών αξιών με περισσότερα από ένα εκατομμύριο ευρώ στο 0,15% αποτέλεσε αντικείμενο «κατ' αρχήν συμφωνίας» στο συμβούλιο υπουργών, της νέας κυβέρνησης.

Ο φόρος θα επιβάλλεται σε λογαριασμούς τίτλων πάνω από ένα εκατομμύριο ευρώ στο 0,15%. Περιλαμβάνονται όλοι οι λογαριασμοί κινητών αξιών, αυτοί των φυσικών προσώπων αλλά και εκείνοι που τηρούνται από νομικά πρόσωπα. Η αξία θα υπολογίζεται τέσσερις φορές το χρόνο και ο φόρος θα υπολογίζεται στη μέση αξία των τεσσάρων ποσών. Οι ονομαστικές μετοχές δεν επηρεάζονται στο βαθμό που δεν εμφανίζονται στους λογαριασμούς τίτλων, αλλά μόνο στο μητρώο των μετόχων μιας εταιρείας.

Ο φόρος θα καταβάλλεται για λογαριασμούς αξιών που κατέχουν Βέλγοι στο Βέλγιο, αλλά και στο εξωτερικό. Οι αλλοδαποί που κατέχουν λογαριασμό αξιών σε βελγικό ίδρυμα θα πρέπει επίσης να καταβάλουν την συνεισφορά.

Επίσης συζητείται η «άρση του τραπεζικού απορρήτου». Στο Βέλγιο όλοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί είναι εγγεγραμμένοι στην Κεντρική Τράπεζα, αλλά μέχρι τώρα ένας οικονομικός επιθεωρητής δεν μπορεί για κανένα λόγο να έχει πρόσβαση στο

υπόλοιπο του λογαριασμού. Ο συνδυασμός αυτής της άρσης του τραπεζικού απορρήτου με τον φόρο περιουσίας αναμένεται να ισχύσει από το 2023.

Περισσότερες πληροφορίες και υπολογισμό φόρου ο φορολογούμενος μπορεί να κάνει στην ιστοσελίδα <https://www.belgiumtaxcalculator.com/>

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Από το 2017 ξεκίνησαν μέτρα μείωσης του γενικού συντελεστή φορολογίας κερδών των επιχειρήσεων και μειώνεται σταδιακά έως το 2020 ούτως ώστε από το 33,9% που ίσχυε το 2017, να διαμορφωθεί στο 25%. Το 2018 & 19 ίσχυσε συντελεστής 29% αλλά το 2020, ο γενικός συντελεστής φορολόγησης των επιχειρήσεων θα μειωθεί τελικά στο 25%. Επίσης το 2020, καταργήθηκε πλήρως η εισφορά από κέρδη των επιχειρήσεων (0,99%) η οποία είχε θεσπιστεί το 2008 ως μέτρο αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης. Η φορολογική μεταρρύθμιση επίσης προβλέπει μία σειρά επιπλέον μειώσεων και κινήτρων τα οποία απευθύνονται στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Οι εταιρείες με λιγότερους από 50 εργαζόμενους, ήδη επωφελούνταν από μειωμένο συντελεστή. Το 2018 ο συντελεστής μειώθηκε στο 20,4% και με το υπολογιζόμενο όριο αυξήθηκε για κέρδη έως 100.000 ευρώ. Παράλληλα, καταργούνται διάφορα μέτρα υπολογισμού έκπτωσης φόρου συμπεριλαμβανομένων των θεωρητικών τόκων και άλλων φορολογικών πλεονεκτημάτων τα οποία μέχρι σήμερα εκμεταλλεύονταν κυρίως οι μεγαλύτερες σε μέγεθος εταιρείες. Καταργήθηκαν επίσης και άλλες διευκολύνσεις όπως η δυνατότητα μεταφοράς δαπανών σε επόμενα έτη και η αφαίρεση τους από τα φορολογούμενα κέρδη ενώ περιορίστηκαν οι εκπιπτόμενες δαπάνες όπως για παράδειγμα αυτές που αφορούν leasing οχημάτων.

Η κυβέρνηση του Βελγίου εκτιμά ότι, ο συντελεστής φορολογίας κερδών των επιχειρήσεων που ίσχυε έως το 2017 στο Βέλγιο δεν ήταν ανταγωνιστικός, παρά το γεγονός ότι ο νόμος παρείχε κάποιες δυνατότητες μείωσης της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης, μέσα από ένα πλέγμα φοροαπαλλαγών, όπως για παράδειγμα το πλασματικό επιτόκιο. Η μείωση αυτή της φορολογίας έγινε σταδιακά. Για το 2019 ο γενικός φορολογικός συντελεστής ανήλθε στο 29,58% ενώ από το 2020 σε 25%.

Ένας από τους μηχανισμούς μείωσης των φορολογικών επιβαρύνσεων των επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένων στο Βέλγιο (καθώς και τα υποκαταστήματα αυτών) υπήρξε και συνεχίζει να υπάρχει μερικώς είναι το καθεστώς των πλασματικών τόκων. Η «πλασματική - εικονική» δαπάνη τόκων εφαρμόζεται υπολογίζοντας μια έκπτωση στην φορολογία για χρηματοδότηση των επιχειρήσεων από ίδια κεφάλαια. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται αντιστοιχεί κατ' αρχήν στο επιτόκιο των κρατικών ομολόγων 10ετούς διάρκειας, με ανώτατο όριο το 3% και 3,5% όταν

πρόκειται για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το 2016, το ποσοστό ανήλθε στα επίπεδα του 1,131% (1,631% για μικρομεσαίες επιχειρήσεις), εξαιτίας των χαμηλών επιτοκίων των 10ετών ομολόγων.

Επίσης πολύ χαμηλός συντελεστής εφαρμόζεται στα έσοδα εταιρειών που προέρχονται από εκμετάλλευση ευρεσιτεχνιών, με συντελεστή μόλις 6,8%. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν κατοχυρώσει πατέντα ευρεσιτεχνίας προϊόντων ή/και υπηρεσιών.

Σύμφωνα με την βελγική εταιρική νομοθεσία, η διανομή μερισμάτων γίνεται χωρίς περιορισμούς, εκτός από τις περιπτώσεις όπου η διανομή θα επέφερε τη μείωση του καθαρού ενεργητικού σε επίπεδο κατώτερο του καταβληθέντος εταιρικού κεφαλαίου. Δεν επιβάλλονται εξάλλου φόροι ή άλλου είδους επιβαρύνσεις κατά τον επαναπατρισμό επένδυσης ή κερδών θυγατρικής κατά τη λειτουργία ή το κλείσιμό της.

Επίσης μειώνεται η φορολογία πώλησης ατομικών επιχειρήσεων από το 2020. Αυτό το μέτρο αφορά επαγγελματίες οι οποίοι δεν έχουν ιδρύσει εταιρεία, τους 520.000 ελεύθερους επαγγελματίες στο Βέλγιο (π.χ. οδοντίατρος, μικρά καταστήματα κ.λπ.) οι οποίοι σε περίπτωση πώλησης της επιχείρησής τους θα πληρώσουν ένα τέλος 16,5%. Η μείωση αυτή των φόρων στόχο έχει να εμποδίσει τους ελεύθερους επαγγελματίες να ιδρύσουν εταιρείες ώστε να επωφεληθούν από τη μείωση του φόρου εταιρειών που ανακοίνωσε η κυβέρνηση.

Αναλυτική παρουσίαση των αλλαγών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της συμβουλευτικής εταιρείας Deloitte :

https://www2.deloitte.com/be/en/services/tax.html?icid=top_tax

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Οι συντελεστές ΦΠΑ στο Βέλγιο υπολογίζονται στο 6%, το 12% και το 21%. Ο συντελεστής 6%, εφαρμόζεται στα λιπάσματα, στα φυτοφάρμακα, στην κοινωνική στέγαση και σε ορισμένες υπηρεσίες εστίασης. Ο συντελεστής 12% εφαρμόζεται στα τρόφιμα, στο νερό, στα φαρμακευτικά προϊόντα, στα βιβλία, στις μεταφορές, στα ξενοδοχεία, σε ορισμένες κτηματομεσιτικές υπηρεσίες

Για τις λοιπές υπηρεσίες εφαρμόζεται συντελεστής 21%. Από 1.1.2014, οι νομικές υπηρεσίες των δικηγόρων υπόκεινται σε φορολόγηση ΦΠΑ με συντελεστή 21% (ενώ μέχρι τότε απαλλάσσονταν). Το Σεπτέμβριο του 2015, η βελγική κυβέρνηση επανέφερε στο 21% τον συντελεστή ΦΠΑ στην ιδιωτική κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος ενώ από την 1.1.2016, μειώθηκε ο συντελεστής ΦΠΑ στις κατασκευαστικές εργασίες και στην μίσθωση σχολικών κτιρίων από το 21% στο 6%. Επίσης αυστηροποιήθηκαν οι όροι ισχύος μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ (6%) για εργασίες

ανακαίνισης ιδιωτικών κατοικιών (αύξησης της ηλικίας των επωφελούμενων χαμηλότερου συντελεστή εργασιών ανακαίνισης κατοικιών, από τα 5 στα 10 έτη κλπ).

Δεν εφαρμόζεται ΦΠΑ στα προϊόντα που προορίζονται για εξαγωγή και διέλευση, για ημερήσιες και εβδομαδιαίες εκδόσεις περιοδικών κλπ, καθώς και για προϊόντα ανακύκλωσης.

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Οι προδιαγραφές οι οποίες ισχύουν για τα προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά του Βελγίου, είναι αυτές που θεσπίζονται σε ευρωπαϊκό / κοινοτικό επίπεδο και είναι εναρμονισμένες σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ώστε να επιτρέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων.

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Γενικά δεν υπάρχουν στο Βέλγιο Ειδικές Οικονομικές ζώνες. Το λιμάνι της Αμβέρσας δεν αποτελεί ειδική οικονομική ζώνη και δεν διαθέτει ζώνη ελεύθερων συναλλαγών. Η Αμβέρσα προσφέρει ένα ευρύ φάσμα εναλλακτικών διαδικασιών για την αποφυγή άμεσων εισαγωγικών δασμών και εισφορών. Διαδικασίες, όπως η τελωνειακή ατέλεια για αγαθά που θα επανεξαχθούν, η τελειοποίηση προς επανεξαγωγή και η διευρυμένη πύλη, οδηγούν σε σαφή οφέλη κόστους. Αυτό καθιστά το λιμάνι της Αμβέρσας μια εικονική ελεύθερη ζώνη.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων

Το 2020, το Βέλγιο υποδέχτηκε 227 επενδύσεις που δημιούργησαν 5.098 θέσεις εργασίας. Η Φλάνδρα παραμένει η πιο ελκυστική περιοχή με περισσότερα από τα μισά έργα, ενώ η Βαλονία υποχώρησε από τα ρεκόρ για το 2019. Η κατάταξη κυριαρχείται από τη Γαλλία, μπροστά από το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία και την Ισπανία. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει γίνει ο μεγαλύτερος επενδυτής στο Βέλγιο, ενώ οι ΗΠΑ και η Γαλλία έχουν μειώσει δραστικά τον αριθμό των έργων τους. Η Κίνα σχεδόν διπλασίασε τα επενδυτικά της σχέδια στο Βέλγιο.

Η αρμοδιότητα για παροχή επενδυτικών κινήτρων και επιχορηγήσεων ανήκει στις 3 περιφέρειες του Βελγίου (Βρυξέλλες, Φλάνδρα και Βαλλονία), με βάση σχετική νομοθεσία του 1980 περί αποκέντρωσης εξουσιών. Η κάθε περιφέρεια διαθέτει ειδικές υπηρεσίες προσέλκυσης επενδύσεων ήτοι, η Flanders Investment & Trade στη Φλάνδρα, η Invest in Wallonia (AWEX) στη Βαλλονία και η Brussels Invest & Export στις Βρυξέλλες. Οι προτεραιότητες της επενδυτικής πολιτικής της κάθε περιφέρειας διαφέρουν, αλλά σε γενικές γραμμές και οι τρεις ενδιαφέρονται για την ενίσχυση της απασχόλησης στην περιοχή, την καινοτομία, την έρευνα και ανάπτυξη, την εξοικονόμηση ενέργειας και στην ανάπτυξη τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον. Τα κίνητρα είναι εναρμονισμένα με τους κανονισμούς της Ε.Ε.

Αρνητικός παράγοντας για τη προσέλκυση ξένων επενδυτών θα μπορούσε να θεωρηθεί η εκτεταμένη γραφειοκρατία και η ύπαρξη ισχυρών συνδικαλιστικών οργανώσεων. Η βελγική κυβέρνηση έχει προχωρήσει μέσα στη τελευταία πενταετία σε μία σειρά μεταρρυθμιστικών κινήσεων, για τη βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου ειδικότερα σε ότι αφορά στην προστασία του ανταγωνισμού.

Στο Βέλγιο δεν υφίστανται περιορισμοί για ξένους επενδυτές. Οι ξένοι επενδυτές μπορούν να σχηματίσουν κοινοπραξίες και συνεταιρισμούς υπό τους ίδιους όρους όπως και οι Βέλγοι, με εξαίρεση ορισμένα επαγγέλματα όπως οι γιατροί, οι δικηγόροι, οι λογιστές και οι αρχιτέκτονες, όπου απαιτείται μία πρόσθετη πιστοποίηση των εμπλεκομένων. Όλοι οι επενδυτές, Βέλγοι και μη, πρέπει να διαθέτουν ειδική άδεια για το άνοιγμα και τη λειτουργία πολυκαταστημάτων, για την παροχή υπηρεσιών μεταφορών και ασφάλειας, καθώς και για την παραγωγή, συσκευασία και διάθεση τροφίμων, την κοπή και κατεργασία διαμαντιών, και την εμπορία όπλων και εκρηκτικών.

Έχοντας ξεπεράσει σημαντικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008, το βελγικό τραπεζικό σύστημα είναι αρκετά ανεπτυγμένο και οργανωμένο. Διαθέτει τεχνογνωσία, μεγάλη γκάμα τραπεζικών υπηρεσιών και προηγμένες υπηρεσίες e-banking οι οποίες είναι

εξαιρετικά διαδεδομένες. Οι πιστώσεις διατίθενται χωρίς διακρίσεις σε εγχώριους και αλλοδαπούς επενδυτές.

Η διαίρεση του Βελγίου σε τρεις γεωγραφικές και διοικητικές περιοχές, τη Φλάνδρα, τη Βαλλονία και τις Βρυξέλλες επεκτείνεται και στον καθορισμό αρμοδιοτήτων για τη παροχή επενδυτικών κινήτρων και επιχορηγήσεων οι οποίες εφαρμόζονται ξεχωριστά σε κάθε περιφέρεια.

Η κάθε περιφέρεια διαθέτει εξειδικευμένους φορείς προσέλκυσης επενδύσεων, στη Φλάνδρα, το Flanders Investment & Trade, στη Βαλλονία Invest in Wallonia (AWEX) και Brussels Invest & Export στις Βρυξέλλες. Οι προτεραιότητες της πολιτικής κινήτρων σε κάθε περιφέρεια διαφέρουν, αν και σε γενικές γραμμές, οι τρεις περιφέρειες ενδιαφέρονται εξίσου για την ενίσχυση της απασχόλησης στην περιοχή τους, την καινοτομία, την έρευνα και ανάπτυξη, την εξοικονόμηση ενέργειας και την ανάπτυξη τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον.

Περιφέρεια της Φλάνδρας

Επιχορηγήσεις για περιβαλλοντικές επενδύσεις και επενδύσεις στον ενεργειακό τομέα: ισχύουν από την 1η Φεβρουαρίου 2011. Οι επενδύσεις περιλαμβάνουν αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά κλπ. Η επιδότηση εξαρτάται από την τεχνολογία, το μέγεθος της εταιρείας (ΜΜΕ ή μεγάλες εταιρείες). Το ποσοστό της επιδότησης ποικίλλει από 5% και 30% για τις ΜΜΕ και μεταξύ 0% και 15% για μεγάλες εταιρείες. Το συνολικό ποσό της επιχορήγησης ανά εταιρεία δεν μπορεί να ξεπεράσει το 1.000.000 ευρώ κατ' ανώτατο όριο για περίοδο 3 ετών.

Στρατηγική στήριξη επενδύσεων και κατάρτισης: περιλαμβάνει οικονομική υποστήριξη των εταιρειών που προτίθενται να μεταφέρουν μια μεγάλη επένδυση στη Φλάνδρα. Η επένδυση πρέπει να θεωρηθεί «στρατηγική». Στην επένδυση επιδοτούνται και δραστηριότητες όπως η εκπαίδευση, τα έξοδα κατάρτισης τα οποία όμως πρέπει να είναι τουλάχιστον 250.000 ευρώ για τις μικρές επιχειρήσεις και τουλάχιστον 300.000 ευρώ για τις μεσαίες και μεγάλες εταιρείες επιχειρήσεις. Για να λάβει στήριξη, η επιδοτούμενη επένδυση πρέπει να είναι τουλάχιστον 8 ευρώ εκατομμύριο. Η επιδότηση ανέρχεται στο 0% έως 25% για την κατάρτιση και από 0% έως 10% για τις επενδύσεις, ανάλογα με ορισμένα κριτήρια, με μέγιστο ποσό 1 εκατ. ευρώ. Η επένδυση ή η κατάρτιση πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός περιόδου 3 ετών.

Επιχορηγήσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης για εταιρία που εδρεύει στην Φλάνδρα: το ποσοστό στήριξης εξαρτάται από το είδος του ερευνητικού έργου: (i) ανάπτυξη σχεδίων που αποσκοπούν στην εφαρμογή της γνώσης σε νέα ή ανανεωμένα προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες: επιδοτείται 15% από τις εγκριθείσες δαπάνες, (ii) ερευνητικά έργα, με στόχο τη δημιουργία νέων γνώσεων οι οποίες, μακροπρόθεσμα, μπορούν επίσης να συμβάλλουν στην καινοτομία: μπορεί να φτάσει το 40% των επιλέξιμων δαπανών. Τα ποσοστά μπορούν να αυξηθούν υπό

ορισμένες συνθήκες και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, αλλά το συνολικό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 60% του κόστους του έργου, με ανώτατο ποσό 5 εκατομμύρια ευρώ. Το επιχορηγούμενο έργο μπορεί να διαρκέσει έως 3 έτη και πρέπει να έχει προϋπολογισμό τουλάχιστον 100.000 ευρώ.

Καινοτόμα προϊόντα από ΜΜΕ στη Φλάνδρα: επιδοτούνται ΜΜΕ που πραγματοποιούν μια καινοτομία, δηλαδή αναπτύσσουν ένα εντελώς νέο ή σημαντικά ανανεωμένο (βελτιωμένο) προϊόν, διαδικασία, υπηρεσία ή ιδέα. Το πλάνο καινοτομίας για τις ΜΜΕ μπορεί να διαρκέσει έως 24 μήνες και πρέπει να έχει ελάχιστο προϋπολογισμό 50.000 ευρώ. Το ποσοστό στήριξης ανέρχεται στο 35% των εγκεκριμένων δαπανών (25% + 10% πριμοδότηση για ΜΜΕ) και για τις μεγάλες εταιρείες, το βασικό ποσοστό στήριξης ανέρχεται σε 15% με μέγιστο ποσό 200.000 ευρώ. Το ποσοστό επιδότησης μπορεί να αυξηθεί υπό ορισμένες συνθήκες και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σε 55%, με μέγιστο ποσό 250.000 ευρώ.

Επιχορηγήσεις για τους νέους: Μεταπτυχιακή υποτροφίες για ερευνητική εξειδίκευση σε επίπεδο διδακτορικού και μεταδιδακτορικού διπλώματος.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα κίνητρα / επιχορηγήσεις για τη Φλάνδρα είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση www.investinlanders.be ή www.agentschapondernemen.be/subsidiedatabank (στα ολλανδικά).

Περιφέρεια Βρυξελλών

- Επιχορηγήσεις για επενδύσεις: δημόσια χρηματοδοτική στήριξη είναι διαθέσιμη για επενδύσεις από ΜΜΕ (όπως οι επενδύσεις σε γήπεδα και κτίρια, επενδύσεις σε εξοπλισμό και έπιπλα, άυλες επενδύσεις). Κάθε επένδυση πρέπει να υπερβαίνει τα 15.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τα 30.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ για τις μικρές επιχειρήσεις. Επίσης μπορεί να φτάσει τα 100.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ για τις μεσαίες επιχειρήσεις. Η έκταση της συνεισφοράς κυμαίνεται από 2,5% έως 15% της επένδυσης και εξαρτάται από το μέγεθος της επιχείρησης, την τοποθεσία της επιχείρησης κλπ.
- Επιχορηγήσεις για περιβαλλοντικές επενδύσεις: χορηγείται στις εταιρείες με έδρα τις Βρυξέλλες, ανεξαρτήτως μεγέθους, για επενδύσεις που αποσκοπούν στην εξοικονόμηση ενέργειας ή την παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για συγκεκριμένους τομείς. Η συνεισφορά ποικίλλει από 25% έως 45% της επένδυσης (+ επιπρόσθετη επιδότηση κατά 5%, εάν η επιχείρηση απέκτησε ορισμένες πιστοποιήσεις) και εξαρτάται από το μέγεθος της επιχείρησης, με μέγιστο ποσό 80.000 ευρώ ετησίως ανά εταιρεία.
- Επιχορηγήσεις για έρευνα & ανάπτυξη καθώς και βιομηχανική έρευνα: οι υποψήφιες επιχειρήσεις πρέπει να ασκούν όλες ή μέρος των δραστηριοτήτων τους στην περιφέρεια των Βρυξελλών και θα πρέπει να

αποδείξουν τη σημασία του σχεδίου ή των υπηρεσιών και τις ευνοϊκές επιπτώσεις του σχεδίου τους στην οικονομία της περιοχής, την απασχόληση και την αιεφόρο ανάπτυξη. Η επιδότηση μπορεί να φθάσει έως και το 50% των επιλέξιμων δαπανών.

- Χρηματοδοτικές συνεισφορές για εκπόνηση μελετών και συμβουλευτικές υπηρεσίες: οι μελέτες πρέπει να πραγματοποιηθούν από εξωτερικούς συμβούλους με εμπειρία τουλάχιστον δύο ετών. Η περιφέρεια των Βρυξελλών θα αναλάβει το ήμισυ του κόστους, μέχρι το ανώτατο όριο 15.000 ευρώ ανά μελέτη.
- Επιχορηγήσεις για επιχειρήσεις με εξαγωγική δραστηριότητα: οικονομικά κίνητρα διαθέσιμα για ΜΜΕ, περιλαμβάνουν επαγγελματικά ταξίδια, συμμετοχή σε διεθνείς εμπορικές εκθέσεις, παραγωγή υλικών προώθησης των εξαγωγών, την πληρωμή συμβουλευτικών υπηρεσιών που σχετίζονται με την προώθηση των προϊόντων τους στο εξωτερικό, ή τη συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης για εξαγωγές.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα επιχειρηματικά κίνητρα / επιχορηγήσεις στις Βρυξέλλες είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση www.investinbrussels.com.

Περιφέρεια της Βαλλονίας

- Επιχορηγήσεις επενδύσεων: αφορά επιχειρήσεις που επενδύουν στην περιοχή και δημιουργούν θέσεις απασχόλησης στην περιφέρεια της Βαλλονίας. Ελάχιστη επένδυση 500.000 ευρώ για τις ΜΜΕ και 1.000.000 ευρώ για μεγάλες επιχειρήσεις και περιλαμβάνει αγορά κτιρίων, ανανέωση ή αγορά νέου εξοπλισμού, άυλα περιουσιακά στοιχεία ή οχήματα άνω των 3,5 τόνων. Η επιχορήγηση ποικίλλει ανάλογα με την τοποθεσία της επένδυσης, την δραστηριότητα και το μέγεθος της εταιρείας.
- Επιδότησεις για προγράμματα βιομηχανικής έρευνας: άμεση επιχορήγηση μεταξύ 50% και 80% της δαπάνης. Μεταξύ άλλων, λαμβάνονται υπόψη η σημασία της έρευνας και η εφαρμογή των αποτελεσμάτων της, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τα οφέλη για την περιφέρεια.
- Προγράμματα για νέες επιχειρήσεις: επιδότηση για την πρόσληψη και κατάρτιση ερευνητών που θα εργαστούν σε συνεργασία με πανεπιστήμιο ή εγκεκριμένο ερευνητικό κέντρο. Η παροχή καλύπτει μέχρι και το 80% του μισθού του ερευνητή για περίοδο από 18 έως 24 μηνών.
- Επιδότησεις για εξαγωγική δραστηριότητα: παρέχονται από τον φορέα Invest in Wallonia (AWEX) σε εταιρείες με έδρα τη Βαλλονία οι οποίες επιδιώκουν να επεκταθούν στην αγορά του εξωτερικού. Περιλαμβάνει συμμετοχή σε εκθέσεις και επαγγελματικές εκδηλώσεις με προσανατολισμό την προώθηση των εξαγωγών.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα επιχειρηματικά κίνητρα/επιχορηγήσεις στην περιφέρεια της Βαλλονίας είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση www.investinwallonia.be

Γενικά Φορολογικά κίνητρα

Οι Βασικοί φόροι του Βελγίου είναι :

- Φόρος εισοδήματος εταιρειών: 25% (από το 2020). Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις επωφελούνται από μειωμένο προοδευτικό φορολογικό συντελεστή, εφόσον πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις.
- Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων: μεταξύ 25% και 50% σε διαδοχικές κλίμακες.
- ΦΠΑ (Φόρος Προστιθέμενης Αξίας): 21% (με ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες υπόκεινται σε ποσοστά 6% και 12%).
- Πώληση ακινήτων: φόρος 12,5% στις περιφέρειες της Βαλλονίας και των Βρυξελλών και 10% στην περιφέρεια της Φλάνδρας, υποθήκη σε ακίνητα: 1%, μίσθωση ακινήτων: 0,2%.
- Έκπτωση τόκων: επιτρέπει στις εταιρείες και τις επιχειρήσεις οργανισμούς να μειώσουν την φορολογική επιβάρυνση τους εφόσον επενδύσουν με δικούς τους πόρους. Το ποσό που μπορεί να θα αφαιρεθεί αφορά στους θεωρητικούς τόκους του μετοχικού κεφαλαίου. Το επιτόκιο είναι ίσο με τον ετήσιο επιτόκιο για τα δεκαετή βελγικά κρατικά ομόλογα.
- Συνταξιοδοτικά ταμεία με έδρα το Βέλγιο και διασυνοριακή δραστηριότητα: Τα συνταξιοδοτικά ταμεία τυγχάνουν ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος και μπορούν με μια δομημένη στρατηγική να στοχεύσουν σε μια συνολική "μηδενική φορολογία".
- Απαλλαγή φορολογία μερισμάτων: απαλλάσσονται από την φορολογία τα μερίσματα από οποιαδήποτε εταιρική συμμετοχή εφόσον αυτά προέρχονται από χώρα η οποία έχει υπογράψει σχετική σύμβαση με το Βέλγιο και εφόσον η μητρική εταιρεία κατέχει τουλάχιστον 10% συμμετοχή στη βελγική θυγατρική της για τουλάχιστον 12 μήνες.
- Ομαδοποίηση ΦΠΑ: Για τον υπολογισμό του ΦΠΑ, όλες οι φορολογούμενες οντότητες μιας εταιρικής ομάδας μπορούν να θεωρηθούν από τη βελγική εφορία ως ενιαία φορολογική οντότητα. Κατά συνέπεια, διαφορετικές εταιρείες της ίδιας ομάδας δύνανται να μην επιβαρύνονται με ΦΠΑ όταν εκδίδουν τιμολόγια για τις μεταξύ τους συναλλαγές και δικαιούνται να εκδίδουν ενιαία δήλωση ΦΠΑ για ολόκληρη την ομάδα εταιρειών.
- Φορολογικές ρυθμίσεις: όλοι οι φορολογούμενοι μπορούν να ζητήσουν μια ad hoc απόφαση υπό την οποία το ομοσπονδιακό δημόσιο υπουργείο

Οικονομικών καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα εφαρμοστεί ο φορολογικός κώδικας σε ειδικές περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει σαφής φορολογική ρύθμιση. Η απόφαση ισχύει για πέντε έτη, εκτός εάν το αντικείμενο της αίτησης δικαιολογεί διαφορετική περίοδο.

- Υπολογισμός Αποσβέσεων: επιμερίζονται και κατανέμονται τα κόστη τα οποία προκύπτουν κατά την διάρκεια της χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου μέσα στον χρόνο.
- Απαλλαγές για επενδύσεις φιλικές προς το περιβάλλον και επενδύσεις έρευνα & ανάπτυξη: Αφορά εταιρείες που αποκτούν νέα υλικά ή άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στο Βέλγιο για περιβαλλοντικούς σκοπούς ή για επενδύσεις στην έρευνα, ανάπτυξη, εξοικονόμηση ενέργειας και έξοδα για την απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.
- Φορολογική έκπτωση για εισόδημα από διπλώματα ευρεσιτεχνίας: έκπτωση φόρου, με στόχο την τόνωση των τεχνικών καινοτομιών από βελγικές εταιρείες, μέσω απαλλαγής εξόδων από δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, σε σχέση με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Η έκπτωση από τα εν λόγω έξοδα μπορεί να φτάσει, υπό προϋποθέσεις, στο 80%.
- Αφορολόγητο αποθεματικό για επενδύσεις: οι εταιρείες δικαιούνται μείωση των φορολογικών συντελεστών τους (ορισμένες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις) όταν διαθέτουν μέρος των κερδών τους (έως 50%) για την δημιουργία αποθεματικού για μελλοντικές επενδύσεις. Σε αυτό δεν μπορεί να συμπεριληφθούν: (i) κεφαλαιουχικά κέρδη από μετοχές ii) τα κέρδη που πραγματοποιούνται από πώληση οχημάτων και (iii) τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου σε σχέση με το μετοχικό κεφάλαιο του προηγούμενου έτους.
- Φόρος κεφαλαίου: Ο φόρος κεφαλαίου για εισφορές σε μετοχικό κεφάλαιο μιας νέας εταιρείας είναι μηδενικός.
- Ειδικό καθεστώς για αλλοδαπούς εργαζόμενους: το Βέλγιο ισχύει ειδικό καθεστώς για στελέχη επιχειρήσεων μη-κατοίκους. Υπάρχουν δύο φορολογικά προνόμια για στελέχη: (1) επιπλέον κόστη ή μεταφορές κεφαλαίων στο Βέλγιο τα οποία είναι άμεσο αποτέλεσμα της δραστηριότητας του στελέχους υπολογίζονται ως κόστη και δεν εμπίπτουν σε φορολογία και (2) φορολογούνται μόνο ως προς το εισόδημα που απέκτησαν ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας τους στο Βέλγιο.

Η Περιφέρεια της Φλάνδρας παρέχει επίσης φορολογικά κίνητρα για την πρόσληψη προσωπικού Έρευνας & Ανάπτυξης με εφάπαξ φορολογική απαλλαγή των κερδών (μέχρι ένα ορισμένο ανώτατο όριο ποσό) για τις εταιρείες που προσλαμβάνουν νέους εργαζόμενους .

Επιπλέον, στην περιοχή των Βρυξελλών παρέχεται έκπτωση φόρου για 2 έτη για την πρόσληψη ανέργου για ένα συγκεκριμένο έργο. Κάτω από ορισμένες συνθήκες, αυτή η μείωση μπορεί να φτάσει μέχρι το 90% του συνολικού κόστους μισθοδοσίας του υπαλλήλου για το πρώτο έτος και μέχρι το 75% για το δεύτερο έτος.

Στην Περιφέρεια της Βαλλονίας εταιρείες που απασχολούν ερευνητές σε έργα που πραγματοποιούνται σε συνεργασία με αναγνωρισμένους επιστημονικούς φορείς και ιδρύματα της περιφέρειας, μπορούν να επωφεληθούν από μείωση των εισφορών.

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Ο κυβερνητικός συνασπισμός, που ανέλαβε την Κυβέρνηση το 2014, εξέτασε το ενδεχόμενο πώλησης κρατικών συμμετοχών σε επιχειρήσεις, όπως τράπεζες οι οποίες κρατικοποιήθηκαν ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η τράπεζα Belfius η οποία είχε κρατικοποιηθεί στα τέλη του 2011 κοστίζοντας στο βελγικό δημόσιο 4 δις. ευρώ προκειμένου να αποκολληθεί και διασωθεί από τον τραπεζικό όμιλο DEXIA ο οποίος κατέρρευε. Η διάθεση των μετοχών της ανακεφαλαιοποιημένης πλέον τράπεζας θα επρόκειτο να γίνει την άνοιξη του 2018 όπου αναμενόταν να συγκεντρωθούν στα ταμεία του βελγικού δημοσίου, μεταξύ 7 και 9 δις ευρώ. Η προσφορά των μετοχών στο ευρύ κοινό δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα.

Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση τον Μάιο 2021 προχώρησε στην δημιουργία κρατικού ταμείου για την συγκέντρωση των εταιρικών συμμετοχών της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ενέκρινε την συγκέντρωση συμμετοχών του κράτους, σε ένα ταμείο που αναμένεται να συγκεντρώσει περιουσιακά στοιχεία αξίας σχεδόν 18 δις ευρώ. Από την λειτουργία του αναμένεται καλύτερη αποτελεσματικότητα, και διασφάλιση της εξειδίκευσης στην διαχείρισή των περιουσιακών στοιχείων.

Οι μεγαλύτερες συμμετοχές που θα συγχωνευτούν περιλαμβάνουν την Proximus (τηλεπικοινωνίες) BNP Paribas (τράπεζα) Belfius (τράπεζα), Ethias (ασφάλιση) τη Εθνική λαχειοφόρο αγορά, τον όμιλο ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων Credendo και την Bpost (ταχυδρομεία). Αυτό θα πρέπει να κάνει το ταμείο (SFPI), το οποίο σήμερα έχει 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ περιουσιακά στοιχεία, ένα κρατικό ταμείο με περιουσιακά στοιχεία 18 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές

Το Βέλγιο βαθμολογείται ως Aa3 / AA / AA- από τους οίκους αξιολόγησης Moody's, S&P και Fitch αντίστοιχα. Επίσης όλοι οι οίκοι θεωρούν τις προοπτικές της βελγικής οικονομίας σταθερές.

Η κρίση του κορωνοϊού προκάλεσε την έκρηξη του δημοσιονομικού ελλείμματος, ενώ το δημόσιο χρέος του Βελγίου ξεπέρασε τα 500 δισ. ευρώ. Το δεύτερο τρίμηνο του 2020 προστέθηκαν 32 δισ. ευρώ στο δημόσιο χρέος του Βελγίου, το οποίο αγγίζει πλέον τα 524 δισ. ευρώ, αριθμός που αντιστοιχεί στο 115% του ΑΕΠ. Είναι η πρώτη φορά που το βελγικό χρέος φτάνει σε τέτοια ύψη, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας.

Η ραγδαία αυτή αύξηση αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην υγειονομική κρίση. Τα μειωμένα έσοδα των κρατικών ταμείων σε συνδυασμό με τις αυξημένες δημόσιες δαπάνες για στήριξη της οικονομίας εκτόξευσαν το δημόσιο χρέος. Επίσης το Υπουργείο Οικονομικών δανείστηκε από τις αγορές πολύ μεγαλύτερα ποσά από αυτά που χρειαζόταν για την κάλυψη των άμεσων αναγκών του, με σκοπό την δημιουργία αποθεματικού. Το ευχάριστο είναι ότι η σημαντική αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημοσίου χρέους δεν επηρεάζει τον επιτόκιο δανεισμού, που κινείται στο 0,07%. Μάλιστα έχουν δημοπρατηθεί γραμμάτια με επιτόκιο -0,5%, όπως επισημαίνεται από την Κεντρική Τράπεζα.

Ε. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΣΤ.1 Κλάδος 1: Νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τρόφιμα και ποτά

Κατηγορίες προϊόντων οι οποίες έχουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές στην αγορά του Βελγίου είναι τα ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά. Οι συνολικές εξαγωγές αυτών των προϊόντων είναι περίπου 100 εκατ. € και αποτελούν περίπου το 25% των συνολικών εξαγωγών μας προς το Βέλγιο, χωρίς να περιλαμβάνονται τα προϊόντα καπνού. Ιδιαίτερη μνεία θα μπορούσε να γίνει για την στο Βέλγιο αγορά βιολογικών προϊόντων στο Βέλγιο, η οποία αναπτύσσεται με διψήφια ποσοστά.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών σε τρόφιμα - ποτά εξαρτάται από την δυνατότητα διείσδυσης σε μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες τροφίμων στο Βέλγιο. Η διείσδυση των ελληνικών προϊόντων δυσχεραίνεται από τον ανταγωνισμό παρόμοιων προϊόντων, αλλά και από τον περιορισμένο αριθμό μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων στη Βελγική αγορά οι οποίες την καθιστούν ολιγοπωλιακή και κατά συνέπεια δύσκολα προσβάσιμη από μικρές και μεσαίες ελληνικές επιχειρήσεις. Ωστόσο, η εδραίωση παγκοσμίως της μεσογειακής διατροφής ως ωφέλιμης αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω του τουρισμού και των ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την επιτυχή διείσδυση των ελληνικών προϊόντων.

Σχετικά καλές προοπτικές έχουν οι ελληνικοί οίνοι οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια έτυχαν σημαντικής προώθησης με πλήθος γευσιγνωσιών από το Γραφείο ΟΕΥ Βρυξελλών σε συνεργασία με φορείς και επιμελητήρια. Το Βέλγιο συνολικά πραγματοποιεί εισαγωγές οίνου αξίας περίπου 1 δις ετησίως καθώς στερείται αξιόλογης τοπικής παραγωγής.

Τα ελληνικά αλιεύματα ειδικότερα τσιπούρα και λαβράκι εισάγονται έχουν ιδιαίτερα καλές προοπτικές στην αγορά του Βελγίου.

Μεγάλες προοπτικές έχει και το τυποποιημένο ελληνικό ελαιόλαδο το οποίο, ενώ είναι διαθέσιμο σε εστιατόρια και εξειδικευμένα καταστήματα τροφίμων, αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό από ιταλικές και ισπανικές επιχειρήσεις σε ότι αφορά την είσοδό του σε μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες. Τα τελευταία χρόνια η παρουσία του ελληνικού ελαιόλαδου αυξάνεται στα ράφια των μεγάλων αλυσίδων. Το 60% της διανομής του ελαιόλαδου (του οποίου, το 85% αντιστοιχεί σε έξτρα παρθένο ελαιόλαδο) γίνεται μέσω των μεγάλων αλυσίδων ειδών διατροφής (Carrefour-GB, Delhaize, Colruyt) και μέσω των καταστημάτων hard discount με κυριότερους εκπροσώπους τα Aldi και Lidl. Τα ελληνικά ελαιόλαδα διατίθενται κυρίως στα μεγάλα σουπερμάρκετ (Carrefour, Delhaize), σε κάποια soft discount καταστήματα (Colruyt) και στους εισαγωγείς ελληνικών τροφίμων. Ένα μέρος των παραπάνω σουπερμάρκετ (Delhaize, Colruyt, Makro) εισάγουν μεγάλες ποσότητες

ελληνικού ελαιολάδου απευθείας από Ελλάδα ενώ σε κάποια άλλα (Cora, Match) διακινείται το ελληνικό ελαιόλαδο μέσω των εισαγωγέων ελληνικών προϊόντων. Τα ισπανικά αλλά ιδίως τα ιταλικά ελαιόλαδα είναι τα μόνα διαθέσιμα στα ράφια των συνοικιακών σούπερ μάρκετ (GB express, Delhaize proxy) και των hard discount (Aldi & Lidl), προπαντός λόγω μεγαλύτερης ποικιλίας των τιμών και καλύτερου marketing αλλά και λόγω της μεγάλης προβολής των ιταλικών προϊόντων.

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους.

Δράσεις οι οποίες υλοποιούνται στον τομέα της διατροφής, είναι προσκλήσεις Βέλγων αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, όπως Foodexpo, οινόραμα.

Ιδιαίτερα χρήσιμες είναι επαναλαμβανόμενες προωθητικές ενέργειες αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών προϊόντων με δημοσιεύσεις στο βελγικό τύπο, προώθηση επιλεγμένων ελληνικών προϊόντων σε μεγάλα σούπερ-μάρκετ, προσέγγιση βέλγων επωνύμων επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης ώστε να περιλάβουν ελληνικές συνταγές και ελληνικά προϊόντα. Αν και σε κάποιο βαθμό πραγματοποιούνται τέτοιες πρακτικές, ο αριθμός τους είναι περιορισμένος δεδομένου του κόστους και του μικρού μεγέθους των εξαγωγικών επιχειρήσεων. Παράλληλα το περιορισμένο δίκτυο διανομής πολλών ελληνικών προϊόντων τα οποία δεν διατίθεται στα ράφια των μεγάλων αλυσίδων λιανικής, δημιουργούν ερωτηματικά για την αποτελεσματικότητα κάποιων τέτοιων ενεργειών.

ΣΤ.2 Κλάδος 2 : Φυτικά καλλυντικά

Ο κλάδος των φυτικών καλλυντικών παρουσιάζει αυξημένο ενδιαφέρον για τις ελληνικές επιχειρήσεις στο Βέλγιο τα τελευταία χρόνια. Η διείσδυση των ελληνικών προϊόντων είναι βέβαια περιορισμένη. Εξαιρετικά παραδείγματα είναι η ΚΟΡΡΕΣ και ΑΡΙΒΙΤΑ που έχουν παρουσία στην βελγική αγορά. Παράλληλα κρητικό ελαιόλαδο συνταγογραφείται και να διατίθεται σε φαρμακεία στο Βέλγιο από το 2019, ως συμπλήρωμα διατροφής. Το συμπλήρωμα διατροφής είναι συσκευασμένο με την ετικέτα Nutri-logics και το όνομα Cardiolea σε μπουκάλι των 200 ml.

ΣΤ.3 Κλάδος 3 : Αγορά εξοχικής κατοικίας

Το αυξανόμενο τουριστικό ρεύμα προς την Ελλάδα σε συνδυασμό με τις ανταγωνιστικές τιμές των ελληνικών εξοχικών κατοικιών, σε σχέση με γειτονικές χώρες στο Βέλγιο, όπως για παράδειγμα η Γαλλία θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντικό προορισμό για αγορά δεύτερης-εξοχικής κατοικίας στην χώρα μας. Ήδη έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον προς το Γραφείο μας για αγορά κατοικίας ή για διευκολύνσεις και πληροφόρηση προς βέλγους που βρίσκονται στην διαδικασία αγοράς εξοχικής κατοικίας στην Ελλάδα.

Η Ελλάδα βρίσκεται σε μία από τις τελευταίες θέσεις στην κατάταξη των αγαπημένων προορισμών των Βέλγων για δεύτερη κατοικία, μετά την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ολλανδία και την Πορτογαλία. Από τους περίπου 170.000 Βέλγους που κατέχουν δεύτερη κατοικία στο εξωτερικό, μόνο 7.000 κατέχει κάποιο εξοχικό κατάλυμα στην Ελλάδα, ποσοστό μικρότερο από 5%.

Αντίθετα η Ισπανία αποτελεί πρώτη επιλογή των βέλγων αγοραστών για αγορά εξοχικής κατοικίας. Το 2018 υπολογίζεται ότι 4.108 Βέλγοι έγιναν ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ισπανία. Αυτό ισοδυναμεί με μία συναλλαγή κάθε δύο ώρες. Αυτά τα στοιχεία προέρχονται από ανάλυση του βελγικού μεσιτικού γραφείου Azull (<https://www.azull.eu/>) ειδικευμένο στην ισπανική αγορά ακινήτων.

Φυσικά, η απόσταση αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους λόγους καθώς και η γλώσσα, τουλάχιστον όταν πρόκειται για την πραγματοποίηση μιας συναλλαγής.

Αντικίνητρο αποτελεί βέβαια η φορολόγηση από τις βελγικές αρχές τα ακίνητα που κατέχουν οι φορολογούμενοι του στην Ελλάδα και στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση. Από την εισαγωγή της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι φορολογικές διοικήσεις διαβιβάζουν η μια στην άλλη τις πληροφορίες που διαθέτουν. Οι ιδιοκτήτες ακινήτων στο Βέλγιο καταβάλλουν ετησίως φόρο ιδιοκτησίας.

Ως εκ τούτου, το Βέλγιο γνωρίζει όλα τα ακίνητα που κατέχουν οι φορολογούμενοι του στην Ελλάδα και στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση. Για όλους τους Έλληνες που υποβάλλουν φορολογική δήλωση στο Βέλγιο, το ζήτημα της φορολογίας της ακίνητης περιουσίας τους στην Ελλάδα είναι πρωταρχικής σημασίας.

Για τα ακίνητα που βρίσκονται σε χώρες όπου δεν υπάρχει κτηματολογικό εισόδημα, όπως στην Ελλάδα, το Βέλγιο υπολογίζει τον φόρο με βάση τα ενοίκια που πραγματικά εισπράττονται. Εάν όμως τα ακίνητα δεν ενοικιάζονται, ο φόρος υπολογίζεται βάσει εκτίμησης της τρέχουσας αξίας ενοικίων. Το εν λόγω κτηματολογικό εισόδημα είναι ένα τεκμαρτό εισόδημα και αντιστοιχεί στο μέσο ετήσιο εισόδημα που ένα ακίνητο θα παρείχε στον ιδιοκτήτη του κατά τους υπολογισμούς της εφορίας. Ο νόμος προβλέπει ότι το κτηματολογικό εισόδημα πρέπει να

επανεκτιμάται κάθε 10 χρόνια, αλλά τέτοια επανεκτίμηση δεν έχει γίνει από το 1975. Βεβαίως, το κτηματολογικό εισόδημα αναπροσαρμόζεται ετησίως από το 1991 σύμφωνα με τον δείκτη τιμών καταναλωτή, αλλά απέχει πολύ από το σημερινό επίπεδο τιμών ενοικίου. Είναι προφανές ότι η τρέχουσα αξία ενοικίων στην Ελλάδα είναι υψηλότερη εκείνης που ίσχυε στο Βέλγιο το 1975 -ακόμη και με την αναπροσαρμογή- και συνεπώς, τα ακίνητα στο εξωτερικό φορολογούνται δυσμενέστερα από ότι τα ακίνητα στο Βέλγιο.

ΣΤ.4 Κλάδος 4 : Ενέργεια/Ανανεώσιμες μορφές ενέργειας.

Επίσης ο τομέας της ενέργειας έχει προσελκύσει σημαντικές επενδύσεις από το Βέλγιο με τις μεγάλες ενεργειακές εταιρείες του Βελγίου να είναι παρόντες σε σημαντικά έργα ενέργειας στην χώρα μας. Η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, η οποία είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% ενώ αναδείχθηκε πλειοδότη σε κοινοπραξία εταιρειών για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ.

Παράλληλα η εταιρεία Ελία έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για το έργο Euroasia Interconnector. Επίσης υπάρχει δυνατότητα προσέλκυσης για μικρότερης κλίμακας επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και διαχείριση απορριμμάτων.

Στο Βέλγιο, η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές προωθείται κυρίως μέσω ενός συστήματος ποσοστάσεων που βασίζεται στο εμπόριο πιστοποιητικών. Γενικά, η ανανεώσιμη ενέργεια είναι αποκεντρωμένη αρμοδιότητα. Μόνο η υπεράκτια αιολική ενέργεια και η υδροηλεκτρική ενέργεια διέπονται από τους εθνικούς κανονισμούς. Όσον αφορά την εθνική προώθηση της θέρμανσης και της ψύξης, οι εταιρείες δικαιούνται έκπτωση φόρου επί των επενδυτικών δαπανών. Πολλές πολιτικές στοχεύουν στην προώθηση της ανάπτυξης, εγκατάστασης και χρήσης των εγκαταστάσεων ΑΠΕ σε ομοσπονδιακό επίπεδο στο Βέλγιο. Αυτά περιλαμβάνουν προγράμματα κατάρτισης για προγράμματα εγκατάστασης ΑΠΕ καθώς και έμμεσο δημοσιονομικό μηχανισμό για προγράμματα έρευνας, ανάπτυξης (E&A). Επιπλέον, ο παραδειγματικός ρόλος των δημόσιων αρχών διασφαλίζεται μέσω μιας δημόσιας υπηρεσίας παροχής ενέργειας που είναι υπεύθυνη για την επίτευξη και τη χρηματοδότηση έργων εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια ομοσπονδιακά κτίρια.

Στην περιφέρεια των Βρυξελλών, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας προωθείται μέσω του ομοσπονδιακού συστήματος πράσινων πιστοποιητικών καθώς και μέσω περιφερειακών συστημάτων στήριξης, όπως επενδυτική βοήθεια για εταιρείες και καθαρή μέτρηση. Η παραγωγή θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας προωθείται μέσω ενεργειακών επιδοτήσεων καθώς και μέσω επενδυτικών κινήτρων για εταιρείες. Στην Φλάνδρα η πρόσβαση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο δίκτυο ρυθμίζεται από το Flemish Electricity and Gas Regulator (VREG).

Παράλληλα πρόσφατα η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ενέκρινε μια στρατηγική για τη μετατροπή του Βελγίου σε κόμβο εισαγωγής και διαμετακόμισης πράσινου υδρογόνου, καθιστώντας τη χώρα πρωτοπόρο σε αυτή την τεχνολογία. Τα σχέδια στοχεύουν στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των βαρέων βιομηχανιών, όπως η παραγωγή και η επεξεργασία πρωτογενών υλικών. Αυτές οι βιομηχανίες αντιπροσωπεύουν σήμερα το 30% των εκπομπών CO₂ του Βελγίου. Η πρώτη φάση του έργου θα είναι η τοποθέτηση σωλήνων 100-160 km για τη μεταφορά υγρού υδρογόνου έως το 2026. Στόχος είναι να γίνει το Βέλγιο κόμβος διαμετακόμισης και εισαγωγών στην Ευρώπη. Ουσιαστικά, σκοπεύει να «κποποθετήσει το Βέλγιο ως (1) κόμβο εισαγωγών και διαμετακόμισης στην Ευρώπη για το πράσινο υδρογόνο, (2) να καταστήσει τη χώρα ηγέτη στις τεχνολογίες υδρογόνου, (3) να δημιουργήσει μια ισχυρή αγορά υδρογόνου μέσω της εφαρμογής μιας ανοιχτής πρόσβαση στη ραχοκοκαλιά του υδρογόνου και (4) να ενθαρρύνουν τους διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς (βιομηχανίες, περιφέρειες, γειτονικές χώρες και τρίτες χώρες εξαγωγής) να ενώσουν τις δυνάμεις τους και την τεχνογνωσία τους. Ως αποτέλεσμα, ελπίζει σε 1,1 δισ. ευρώ προστιθέμενης αξίας στο Βέλγιο, μείωση έως και 1,8 εκατομμυρίων τόνων CO₂ και δημιουργία 10.000 θέσεων εργασίας.

ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455500-01, 5455570, Fax: +322-5455585

E-mail: ambagre@skynet.be

Πρέσβης: Διονύσιος Καλαμβρέζος , Πληρεξούσιος Υπουργός Α΄

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455506-07, Fax: +322-5455508

E-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

Προϊστάμενος: Αναστάσιος Παπαθωμάς Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α΄

ΜΟΝΙΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ - Τμήμα Στήριξης Επιχειρηματικότητας

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Γ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ Β΄, ΕΥΤΥΧΙΑ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α΄, ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΑΡΥΤΙΑΝΟΣ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Α΄ & ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Α΄

19-21 rue Jacques de Lalaing 1040 Bruxelles

Tel : (0032) 25515764, 672, 756

E-mail : e.bacoroulou@rp-grece.be, a.karytianos@rp-grece.be, c.mavromati@rp-grece.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΕΟΤ για τις χώρες της BENELUX.

Rokin 93, 1^e etage – Amsterdam - Nederland

TEL: +31206248786 – Fax: +31206207031

E-mail: visitgreece@visitgreecebenelux.nl

www.visitgreece.gr

2. Διμερή επιμελητήρια – Ενώσεις

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ - UNION OF HELLENIC CHAMBERS OF COMMERCE

Γραφείο Βρυξελλών

Mrs. Eirini Konstantinidou, Director of the Representative Office in Brussels
Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles
Tel.: +322-5455530, fax : +322-5455545, e-mail : eirini.konstantinidou.uhcci@skynet.be

ΒΕΛΓΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Président : Nikos Korogiannakis ,
Rue des Colonies 56 - box 3, 1000 Brussels
Tel. : +32 2 629 42 53, Fax: +32 2 629 42 22, E-mail : nk@jurispectrum.com

ΒΥΣΕΡΦΑΛΟΣ – ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΒΕΛΓΙΟΥ

Président : M. Yiannis Dimas Vice-Président : Vassili Bousias
E-mail : info@bucephalos.org

HELLENIC FEDERATION OF ENTERPRISES (SEV)

Brussels Office

Ms. Iriini Pari, Permanent Delegate
Avenue de Cortenbergh 168, 1000 Bruxelles
Tel. : +322-2310053, fax : +322-2800891, e-mail : main@sevbxl.be

ARGO – ΔΙΚΤΥΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΞΕΛΛΩΝ /ARGO- BRUSSELS HELLENIC NETWORK

Mr. Spyros Pappas, President of the Executive Committee
Rue Stevin 49 / 51, 1000 Brussels
Tel.: +322-2315704&5, Fax: +322-7064829,
e-mail: argo@argo-network.eu
<http://argo-network.eu/el>

GAIA EPICHEIREIN SA – Brussels Office

Κα Τσιφόρου
19 Rue Guimard, 1040 Brussels
+32 25134173 e_tsiforou@c-gaia.gr

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια Βελγίου

FLANDERS INVESTMENT & TRADE - GOVERNMENT OF FLANDERS - BELGIUM

Koning Albert II-laan 37, 1030 Brussels
Tel. : +322-504 87 11
Web site: <http://www.flandersinvestmentandtrade.com/en>
Chief Executive Officer: Claire Tillekaerts
Marnix Bierlin, International Business Department
Phone: +322-504 87 43
E-mail: marnix.bierlin@fitagency.be

WALLONIA EXPORT & INVESTMENT (AGENCE WALLONNE A L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ETRANGERS)

Place Sainctelette, 2 1080 Bruxelles

Tél : +32 2 421 82 11

Web site : <http://www.awex.be/fr-BE/Pages/Home.aspx>

E-mail: mail@awex.be

Mme. Pascale Delcomminette, Administratrice Générale,

tel.: +322-4218590, 4218310, 4218614 91 fax: +322-4218342

e-mail: p.delcomminette@awex.be

BRUSSELS INVEST & EXPORT

Avenue Louise 500/4 1050 Brussels

Tel : +32 (0)2 800 40 63 Fax : +32 (0)2 800 40 01

Web site: <http://www.investinbrussels.com/en>

E-mail: info@brusselsinvestexport.be

Mr. Guy Van Eyck, Project Manager & Inward Investment Coordinator for Northern, Central & Eastern Europe, tel.: +322-800 40 63

BECI - CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY BRUSSELS

Avenue Louise 500 1050 Brussels

T +32 (0)2 648 50 02 F +32 (0)2 640 93 28 info@beci.be www.beci.be

Mr. Thierry Willemarck,

President Mr. Olivier WILLOCX, Administrateur Délégué

Mr. Jean-Philippe Mergen,

Director Export, Enterprise Europe Brussels,

tel.: +322-2100177, fax: +322-6409328, e-mail: jpm@beci.be

BANQUE CARREFOUR DES ENTREPRISES

FPS Economy, SMEs, Self-employed and Energy

Management Department of the CBE

Northgate II, Boulevard du Roi Albert II, 16 , 1000 Brussels

<https://economie.fgov.be/en/themes/enterprises/crossroads-bank-enterprises>

(κεντρική ιστοσελίδα της Banque Carrefour des Entreprises σε 4 γλώσσες),

FEDERATION DES ENTREPRISES DE BELGIQUE - FEB ASBL

Rue Ravenstein 4 B-1000 Bruxelles

Tél. +32 2 515 08 11 Fax +32 2 515 09 99

Présidente : Michelle Sioen Tél.: +32 2 515 08 71 Fax : +32 2 515 09 61

E-mail : ivn@vbo-feb.be

Administrateur Délégué: Pieter Timmermans Tél.: +32 2 515 08 42 Fax: +32 2 515 09
25
E-mail: cva@vbo-feb.be Web site: www.vbo-feb.be

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ (ΑΓΓΛΙΚΑ)

<https://www.business.belgium.be/en>

4. Τράπεζες

Banque Nationale de Belgique

Boulevard de Berlaimont 14, Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel. : +32 2 221 21 11, e-mail : info@nbb.be, URL: <http://www.nbb.be>

General enquiries: info@nbb.be Tel : +32 2 221 21 11

Central Balance Sheet Office – Helpdesk : helpdesk.ba@nbb.be Tel : +32 2 221 30
01

Statistics – Datashop datashop@nbb.be Tel: +32 2 221 30 45

Press enquiries - Geert Sciot pressoffice@nbb.be Tel: +32 2 221 46 28

BNP Paribas Fortis

Montagne du Parc, 3, 1000 Bruxelles

phone : +32-2-762 20 00, fax : +32-2-565 42 22,

URL : <https://www.bnpparibasfortis.be>

BELFIUS

Boulevard Pachéco 44, Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: **+32 2 222 11 11** URL: <http://www.belfius.be/>

ING Belgique SA

Avenue Marnix 24 , Bruxelles - BE 1000 , Belgium

Tel.: +322 547 21 11, fax: +322 547 38 44, e-mail: info@ing.be, Agence Bruxelles -

Sablon: Rue de la Régence 20, 1000 Bruxelles,

Tel. : +322-5005940, fax : +322-5005948,

e-mail : bru.sablon-zavel@ing.be

URL: <http://www.ing.be/>

KBC Bank NV

Avenue du Port 2 , Bruxelles - BE 1080

Belgium, Tel. + 32 (0)2 429 40 51, e-mail : investor.relations@kbc.com

URL: <https://www.kbc.be/>

Société Générale

Private Banking, Rue des Colonies 11 , Bruxelles - BE 1000
Belgium, Tel. : +322-5110206,
URL: <http://www.societegenerale.com/>

Deutsche Bank S.A.

Avenue Marnixlaan 17 , Bruxelles - BE 1000
Belgium, Tel.: +322-551 6511, fax: +322-551 6666
URL: <https://www.db.com/belgium/>

Beobank NV/SA (CMNE Belgium)

Generaal Jacqueslaan 263 /G , 1050 Ixelles
URL: <https://www.beobank.be>

GROUPE CRELAN

Boulevard Sylvain Dupuis 251, 1070 Bruxelles
Tel.: +322-55871111, Fax: +322-5587633
URL: <http://www.crelan.be>,
E-mail: info@crelan.be

5. Διοργανωτές Εκθέσεων

BRUSSELS EXHIBITION CENTER

Place de Belgique 1 , BE – 1020 Brussels
T +32 2 474 82 63
F +32 2 474 83 90
URL : <http://www.brussels-expo.com>,
E-mail: sales@brussels-expo.com

FLANDERS EXPO

Maaltekouter 1
9051 Gent
Belgium
Tel: [+32 800 11 258](tel:+3280011258)
URL: <http://www.flandersexpo.be/>
E-mail: sales@easyfairs.com

6. Υπηρεσίες Βελγίου

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Κεντρική ιστοσελίδα που περιέχει πληροφορίες για το Βέλγιο.

<https://www.belgium.be/en>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ-ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ.

Ιστοσελίδα που καταχωρούνται διαγωνισμοί, προμήθειες στο Βέλγιο.

<https://my.publicprocurement.be/um/home.action>

INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

Federal Public Service Economy, SMEs, Self-employed and Energy
City Atrium, Rue du Progrès, 50, 1210 Brussels

Tel : +32 800 120 33 E-mail : piie_doc@economie.fgov.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

National Social Security Office

Victor Hortaplein 11

1060 Brussels

Telephone: +322 509 59 59

<https://www.onssrszls.fgov.be/en>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΓΙΑ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

National Institute for the Social Security of the Self-employed

Willebroekkaai 35

1000 Brussel

Tel: [+32 2 546 42 11](tel:+3225464211) Fax: +32 2 511 21 53

E-mail: info@rsvz-inasti.fgov.be